

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Šių metų rugsėjo 2, vakare, mirė Marianopolio Kolegijos kūrėjas, ilgametis jos direktorius, Tėvų Marijonų Amerikos provincijos provincinolis kunigas dr. Jonas Navickas, MIC.

Rašantis šiuos žodžius pažįsta velionį iš jaunystės dienų, iš mokyklos suolo. Velioniu šiame pasaulyje terūpėjo tik šie dalykai — Dievo garbė, tėvynės ir tautos gerovė. Šiems tikslams jis aukėjo visas jėgas, vienas dirbo už daugelį, per anksti patyrė jo širdis ir peranksti atsiskyrė su šiuo pasauliu.

Liūdi gausingi jo auklėtiniai, liūdi Tėvų Marijonų kongregacija, liūdi katalikų visuomenė ir visa mūsų tauta netekusi tauraus prieteliaus, vadovo ir darbuotojo!

Anglų ekspertų žiniomis, naziai kautynėse su bolševikais pradėję apie 1,750,000 kareivių, tuo tarpu bolševikai pradėję nuo 2,000,000 iki 3,000,000 kareivių. Apskaičiuojama, kad bolševikai po ginklu turi 9,000,000 kareivių ir netrukus ketina sumobilizuoti dar 4,000,000. Žodžiu sakant, bolševikams kareivių neprietrus. Jiems trūksta tik gerų vadų, kurių daugumą Stalinas klika išlikdavu, kaip neištikimuosius. Bendrai manoma, kad nazių ir bolševikų grumtynės bus pačios kruviniausios pasaulio istorijoje. Jei bolševikams pavyks gauti reikiamos paramos — ginklų, amunicijos ir kitų karo reikmenų — iš alijantų ir atsilaikys iki žiemai, naziams gali pasidaryti rietai.

U. S. vyriausybė autorizavo pirmą paramą iš taip vadinamo "skolinimo-nuomavimo" fondo lenkų vyriausybei, kuri veikia Londone. Toji parama, militarių reikmenų pavidale, eis lenkų kariuomenei lavinamai Kanadoje. Lenkai dėl šios paramos labai džiaugiasi. Jų viltys atstatyti Lenkiją "od moža do moža" didėja.

Šių metų rugpjūčio 30-31 dienomis Montrealyje įvyko pirmasis Kanados lietuvių seimas. Dalyvavo 18 draugų 65 atstovai. Dalyvavęs konsulas Grant Suttie pasakė kalbą. Seimas stipriai pasisakė už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą ir pagerbė žuvusius kovoje su okupantais.

Dabartinis pasaulinis karas, kurio pabaigos dar nesimato, tiesioginiai yra palietę 1,700,000,000 Europos, Azijos ir Afrikos gyventojų. Per šį karą nukentėjo ir savo nepriklausomybės nustojo net 17 didelių ir mažų šalių, būtent, Prancūzija, Lenkija, Belgi-

VOKIEČIAI ATAKUOJA LENINGRADĄ

MASKVA SAKO, KAD SMOLENSKO RAJONE BOLŠEVIKAI LAIMEJĘ MŪSIUS

ANGLŲ LAKŪNAI STIPRIAI BOMBARDUOJA BERLINĄ IR KITUS VOKIETIJOS DIDMIEŠCIUS

Rugsėjo 4-tą anglų lėktuvai smarkiai bombardavo Berlyną ir kitus Vokietijos didmiesčius. Pačių nazių pranešimu, dėl anglų bombų žuvo 72 Berlyno gyventojai.

Rugsėjo 4-tą Atlantike nepažintas submarinas užatakavo U. S. destroyerį "Greer", kurs gabeno paširtą Islandijos salon. Submarino paleista torpėda pralėjo pro šalį. "Greer" netrukus puolė savo priešą "gilumos bombomis (depth bombs), vienok rezultatai nežinomi. Washingtono diplomatai pataria dėl šio įvykio nesikarščiuoti. Berlynas sako, kad jis nieko nežino apie incidentą.

Rugsėjo 5-tą naziai paskelbė, kad antras didžiausias Sovietų Rusijos miestas Leningradas yra iš visų pusių apsuptas ir sunkioji artilerija apšaudanti miestą. Naziai pataria bolševikams pasiduoti, o kitaip Leningradas susilauks Varšuvos likimo — bus smarkiai sunaikintas. Tuo tarpu maršalas Vorosilovas davė įsakymą — geriau mirti negu užleisti Leningradą.

Londonas paskelbė, kad Tarpukario jūroje anglai nuskandinę 7 ašies laivus, tarp kurių randasi du karo laivai ir vienas didelis italy laivas, kuris gabenęs kareivius į šiaurinę Afriką. Spėjama, kad tai buvęs 23,635 tonų talpos laivas "Dullio".

Rugsėjo 7-tą Maskva paskelbė, kad raudonoji armija kontraatakoms atmušusi nazius nuo svarbaus Leningrado geležinkelio, raudonųjų lėktuvai bombardavę užfrontines nazių pozicijas ir aerodromus. Be to, Barento jūroje pagavę nazių submariną U-73.

Anglų lėktuvai sukėlė didelius gaisrus Boulgne rajone. Atsilygindami naziai bombardavo Anglijos pajūrio miestus.

Maskva įsakė iškraustyti Sibiran pusę milijono vo-

ja, Holandija, Jugoslavija, Graikija, Norvegija, Luksemburgas, Lietuva, Latvija, Estija, Albanija, Lebanonas, Sirija, Irakas, Persija (Iranas). Prieš karą nepriklausomybės nustojo Austrija ir Čekija. Taigi, net 19 šalių randasi pavergtų ir laukia naujo prisikėlimo ir laisvės ir nepriklausomybės. Ta diena ar anksčiau ar vėliau ateis.

DIDŽIAI GERBIAMAM IR MYLIMAM VISUOMENĖS VADUI BEI GERAJAM JAUNIMO BIČIULIUI

A. A. KUN. JONUI NAVICKUI

mirus, A. L. R. K. Vargoninkų Sąjungos ir Chorų Meno Sekcijos vardu, reikiama gilią užuojautą Tėvų Marijonų Kongregacijai ir Marianopolio Kolegijos Vadovybei.

ALEKSANDRAS J. ALEKSIS, Pirmininkas

SUOMIAI ATSIEMĖ SAVO ŽEMES

Helsinki. — Rugsėjo 4-tą suomių karo vadovybė paskelbė, kad jau atkariavus visos žemės, kurias bolševikai 1939-1940 metais buvo atplėšę.

Suomiai sako, kad iki šiol jie paėmę nelaisvėn 10,000 raudonarmiečių, į jų rankas pateko arti 2000 arklų, tuzinai tankų, 300 kanuolių ir apšėiai kitokių karo reikmenų.

Rugpjūčio pabaigoje Suomijos užplaukė suomių nuskandinę ir sugadinę virš šimto bolševikų laivų.

Suomiai ketina ir toliau kariauti prieš bolševikus.

RŪSTUS IŠGAMŲ LIKIMAS

Suomių šaltiniai informuoja, kad Talino srityje, į kurią vokiečių kariuomenė suvarė raudonąją armiją, atsidūrė apie 100,000 bolševikų karių ir daug lietuvių, latvių bei estų civiliųjų komunistų. Šie asmenys patekę Estijoje, bėgdami nuo vokiečių kariuomenės. Jie, nepasitikėdami Maskolijos apsauga, nutarę pasitraukti į šiaurę ir ten išlaukti karo audros galą. Tokiu būdu šie bolševikų pataikūnai buvo atsidūrę baltiausias padėtin, nes vokiečių kariuomenė apšaudė visą šią apsupatą teritoriją, kurioje siautė epidemijos, be to, labai stigė maisto ir beveik visai nebėlikę pastogių.

LATVIJOS "PALECKIO" LIKIMAS

Tenka patirti, kad sovietų Latvijos aukščiausiosios tarybos prezidentimo pirmininkas prof. A. Kirčens-teinas (tas pareigas bolševikų okupacijos metu Lietuvoje ėjo J. Paleckis) pasodintas į Rygos kalėjimą. Jis kartu su kitais latvių bolševikais norėjęs bėgti Maskolijon, bet pakeliui į automobiliu išmetė. Girdi, automobilin esą svarbiau paimiti jaunesnį ir tinkamesnį žmogų. Tokiu būdu Latvijos Paleckis atsidūrė paplentėje, kur buvo suimtas ir atvežtas į Rygą.

LIETUVOS MINISTRO NOTA AMERIKOS VYRIAUSYBEI

Washington, D. C. — Rugsėjo 3 dienos notoje Amerikos Vyriausybei Lietuvos Atstovas, Igaliotas Ministras P. Zadeikis, plačiai išdėstė Lietuvos tarptautinę padėtį, pabrėždamas lietuvių Tautos viltį ir pastangas atgauti laisvę ir nepriklausomybę drauge su kitomis dabar pavergtomis tautomis.

IŠTREMIEJI SIBIRAN LIETUVIAI

Jų Tarpe K. Stašys
Chicago, Ill. — Iš gautos kablegramos (iš Sibiro) sužinojome, kad Kastas Stašys, žymus Vilniaus krašto lietuvių veikėjas ir buvęs Vilniaus miesto burmistras, su šeima ištremtas į Bar-naulą—Sibirą ir gyvena barakuose. Taip pat ten gyvena šie tremtiniai: Domijcelė Gineitienė iš Tauragnų su dviem sūnais; Ona Zulenienė su trimis mažoms dukterimis; Vitutienė; Reinių šeima (penki sūnė ir du jauni); kun. P. Pranskius, buvęs Palušės klebonas, virš 60 metų amžiaus, dėl silpnos sveikatos jau nebegalįs eiti klebono pareigų. Dr.

KAIP VEIKIA KAUNO RADIJAS

Kauno radijo stotis girdima 1950 metrų ilgumo banga. Kauno radijas veikia nuo 6 val. ryto iki 10 val. 30 min. vakaro. Pertraukos būna nuo 8 val. ryto iki 12val. ir nuo 3 iki 4 val. po pietų. Specialinių pranešimų iš Lietuvos gyvenimo duodama labai nedėg. Tačiau gana daug transliuojama lietuvių muzikos ir dainų. Radiofono orkestras, diriguojamas Lechavičiaus, groja kas dieną. Eltos informacijos daugiausia pakartoja vokiečių telegramų agentūros DNB žinias. Be to, kelis kartus per dieną Kauno radijas prijungiamas prie Vokietijos radijo "Deutschlandsender".

LIETUVIAI PO POLICIJOS APSAUGA

Švedų laikraščiai "Aftonbladet" ir "Stockholms Tidningen" praneša, kad Vokietijoje gyvenę lietuviai esą pastatyti po vokiečių policijos apsauga ir dalis jų esą net internuoti. Berlyne gyvenę lietuviai turi kasdien meldnotis policijos prefektroje.

LINDENE PRIRAŠYTA 10 APLIKANTŲ

ŠIĄ SAVAITĘ GENERAL. ORGANIZATORIUS VEIKIA MASPETH, N. Y.

VISOJE NEW YORK—NEW JERSEY APSKRITYJE GYVAS SUJUDIMAS AUKSINIO ARUODO VAJAS REKALAIS

Nei nepajusime, kaip aukštinio aruodo naujų narių vajus praūš. Iki šiol tik dvi apskritys, Massachusetts ir New York-New Jersey, gerai pasidarbavo ir jos, be abejonės, įvykdins savo kvotas ir laimės auksinius aruodus su visais prieaugliais.

Kitos apskritys irgi įvykdins savo kvotas, jei tik pasistengs. Kvotos nedidelės ir nesunkiai įvykdomos. Reikia tik kuopų organizatoriams subrusti darban.

Apskričių kvotos:

4-tai Penna apskr.	350
Chicagos apskr.	200
Pirmai Penna apskr.	150
N. Y. ir N. J. apskr.	150
Pittsburgho apskr.	150
Massachusetts apskr.	150
Connecticut apskr.	100
Ohio apskr.	75
Wisconsin apskr.	50
Philadelphijos rajonui	50

Vajus baigs šių metų gruodžio 1-mą.

Praeitą savaitę LRKSA generalinis organizatorius P. Katilius darbuosį Lindene, N. J., su 200 kp. pirmininku A. Aitučiu, rašt. A. Krutulienė ir kp. organizatorium P. Mikšiu ir prirašė 10 naujų aplikantų. Visi jie yra iš jaunosios kartos, vyriausias 30 metų amžiaus. Tat pasirodo, kad mūsų lietuvių jaunimas supranta L. R. K. S. A. reikšmę ir mielai priima faktą, kad jaunimas turi užimti savo tėvėliu vietas šioj brangioj organizacijoj. Tai yra gražus pavyzdys visam jaunimui kitose kolonijose, kad ir jie tą patį padarytų.

Nauji aplikantai prirašyti šie: Augustis Skyr.—Frances Karanauskas, Helen Karanauskas, Helen Tratulis, Stephen J. Rauba, Salome E. Shukis, Frank Schilling. Jaunamečių skyriuje — Katarina Buzūnas, Alphonsa Shukis, Birutė Krutulis, Jurgis Mikšis.

Šią savaitę gen. organizatorius darbuojasi V. J. Atsimainymo liet. parapijoj Maspeth, L. I., kur klebonauja uolus ir darbatus LRKSA narys kun. J. Balkūnas. Jis praeitą sekmadienį per visą šv. Mišias ragino visus savo parapijiečius, kurie dar nėra LRKSA nariais, pasinaudoti šia proga ir prisidėti prie tos organizacijos. Manome, kad pasekmės tenai bus geros.

Visose New York—New Jersey apskrityse kuopose reiškiasi gyvas judėjimas.

Rugsėjo 21-mą šaukiamas apskrities kuopų atstovų susirinkimas, kurio svarbiausiu dienotvarkės punktu bus auksinio aruodo vajaus reikalai.

LEKTUVO KATASTROFOJE ŽUVO DEVYNI ASMENYS

Londonas. — Rugsėjo 2-rą pietinėje Anglijoje, kalnuotoje apielinkėje nukrito ir sudužo transatlantinis lėktuvas, skridęs iš Šiaurinės Amerikos Zuvo 9 asmenys, tarp kurių randasi U. S. laivyno kapitonas Sherwood Picking, amerikietis laivūnas Charles Alvan Sence iš Little Neck, N. Y., belgų ambasados Londone militario ataše asistentas grafas Guy de Baillet-Latour.

NAZIAI NEDUODA ZINIŲ "OSTLANDO" KLAUSIMU

Kauno ir Stockholmo radijo stotys paskelbė, kad šiomis dienomis žurnalistas Berlyne prašė vokiečių užsienių reikalų ministerijos suteikti jiems smulkesnių informacijų apie "Ostlandą" ir apie jo administraciją. Į tai jiems buvę atsakyta, kad šiuo metu Vokietija turinti daug labai svarbių reikalų rytu karų fronte ir kad užsienių reikalų ministerija "neturinti laiko kalbėti neaktuali Ostlando klausimu."

PASMERKĖ MIRTĮ 18-KĄ LENKŲ POLICISTŲ

Berlynas. — Rugsėjo 5-tą nazių teismas pasmerkė mirties bausme 18 lenkų buvusių Poznaniaus miesto policistų.

Nazių teismas nustatė, kad tie policistai yra nužudę 672 vokiečius. Esą, kai 1939 metais nazių armijos pradėjo veržtis Lenkijon, lenkų policistai pradėję masinį vokiečių žudymą. Nazių teismas nustatė, kad vien tik policijos kapitonas ir seržantas nužudę 133 vokiečius.

PARYŽIUJE ATMOSFERA JKAITUSI

Vichy. — Rugsėjo 4-tą gautas pranešimas, kad Paryžiuje pašautas nazių seržantas. Šis incidentas dar daugiau sutirštino jau ir taip "tvankią" atmosferą tarp okupantų nazių ir pavergtų prancūzų.

KARIUOMENĖS KAPELIONAI

Iš Washington'o sužinota, kad kariuomenėje yra 1,449 kapelionų, kurių tarpe 362 yra katalikai kunigai, 1,068 protestonai ir 19 žydų rabinai.

APSIDRAUDIMAS LRKSA YRA PIGIAUSIAS, BET TIKRIAUSIAS IR SAUGIAUSIAS

GARSAS

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIŠ ORGANAS

Spausdina ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Am. Jungt. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00, užsienioose metams \$3.00. Skelbtinų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c. Advertising rates on application.

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

KUN. DR. JONUI NAVICKUI, MIC, MIRUS

Nesenai šioje pat laikraščių vietoje rašėme ir dažniau, kad Amerikos lietuvių intelektualės jėgos, susilaukus naujų pajėgų, pasprukusių iš bolševikų pavergtos Lietuvos, žymiai padidėję.

Siomis dienomis visų gerų Amerikos lietuvių širdys yra apimtos gilias liūdesio ir skausmo netekus žymaus vado, nepaprasto darbštumo veikėjo, Tėvų Marijonų Amerikos provincijos provincijos, Marianopolio Kolegijos kūrėjo ir ilgamečio direktoriaus kun. dr. Jono Navicko.

Jis buvo narys ir vadas daugelio kitų organizacijų, kaip Vyčių, Lietuvių Darbininkų Sąjungos, Blaivininkų; jam gliauli rūpėjo mūsų spauda, kurią jis gausiai rėmė savo plunksna, pats steigė ir redagavo laikraščius.

Žodžių sakant, kun. dr. Jono Navicko asmenyje ne tik didelio veikėjo. Vienok galime ramintis tuo, kad jis savo vietai papildytai paliko daug gabių, išmokslintų savo auklėtinių. Kai kurie iš jų jau yra baigę

garsius universitetus ir sekdamis savo mokytojo pėdomis darbuojas Bažnyčios garbei ir savo tautos gerovei. Ir tos pačios jo išaugintos Marianopolio Kolegijos sunkios ir atsakomingos direktoriaus pareigos šių metų birželio 8-tą jau buvo pervestos jo auklėtiniui kun. dr. J. Vaškui, MIC. Tai graži, verta savo mokytojo, asmenybė, kuriai vadovaujant, reik tikėt, Marianopolio Kolegija ir toliau darys nuolatine pažangą ir bus Amerikos lietuvių mokslo, religijos ir lietuvių tautos židiniu.

Netekę taip žymaus veikėjo turime padidinti mūsų pastangas ir dirbti tiems idealams ir tiems tikslams, kuriems taip pasišventusiai dirbo velionis.

Mūsų pasišventimo reikalauja mūsų organizacijos ir įstaigos pionierių sukurtos ir išaugintos. Mūsų pastangų ir pasišventimo laukia okupacijų ir karo nukankinta senoji tėvynė Lietuva.

„Jei tik seksimė velionio kun. dr. J. Navicko darbštumą, jokios kliūtys ir sunkybės nesulaikys nuo darbo ir laimėjimo.“

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ BUVO PRIVERSTA ATSIŠTATYDINT

Hitleris Nieko Neatsakė į Prašymą Pripažinti Lietuvos Nepriklausomybę

Zenevos laikraštis "Journal de Geneve" praneša iš Berlyno: "Pagal žinias, gautas iš Kauno, reicho komisaras Lohse pareiškė, kad fuchreris dar nepadaręs galutinio sprendimo dėl Lietuvos likimo, tačiau jis atrodo: jau sutvarkytas, bent karo laikiui. Kadangi derybos prie nieko nepriėdė, Lietuvos tautinė vyriausybė buvo paleista. Jos paskutinis veiksmas buvo vainiko padėjimas ant Nežinomojo Kareivio kapo. Šios ceremonijos metu Lietuvos ministeriai paskutinį kartą sugiedojo Tautos Himną, taip pat paskutinį kartą ant paminklo plevėsavo lietuvių vėliava, krašto nepriklausomybės simbolis, kuris dabar vokiečių įstaigų uždraustas. Lietuvos vyriausybė, paskelbusi Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, pasiuntė fuchrerui telegramą, prašydama pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Ta pat telegrama minėta vyriausybė pranešė reicho kancelerio žiniai savo norą bendradarbiauti naujos tvarkos sudaryme, bet nebuvo gauta jokio atsakymo.

Lohse oficialinę notą, kuria pareiškiamas pasigailėjimas dėl negalėjimo bendradarbiauti, kaipolais vyriausybė, su vokiečių tauta. Po to generalinis komisaras sudarė vyriausiąją tarybą iš 8 žmonių. Tokiu būdu sudarytoji vokiečių administracija jau paėmė apie 330 ūkių, kurie anksčiau buvo konfiskuoti sovietų, ir ten įkurdino vokiečių administratorius. Didieji privatiniai namai, kurie taip pat buvo sovietų nacionalizuoti, irgi negražinami lietuvių savininkams, o palikti reicho komisaro dispozicijoje. Visi žydų privatiniai namai, o ypač prekybos įmonės, konfiskuoti vokiečių reicho komisaro. Šios nuosavybės, rezervuojamos vokiečių komersantams, atvykusiems iš Rytų Prūsijos. Numatoma, kad visa prekyba bus centralizuota ir vedama dviejų ar trijų didžiulių vokiečių įmonių. Nors Kaune sakoma, jog visų šių priemonių imtasi tiksliai laikinai, bet galima laukti, jog jos pasiliks galioje bent karo metu."

Civilės, fraternalės ir socialinės organizacijos gali investuoti savo fondus į Apsaugos Taupymo Bonus, kurių E. ir G.

Apžvalga

MŪSŲ DIPLOMATAI TURI BUDETI IR VEIKTI

Savaitraštis "Amerika" išspausdino Veraux'o raštą, kuriame jis ragina lietuvių diplomatus ir veikėjus uoliau budėti ir daugiau veikti Lietuvos naudai tarptautinėje plotnėje. Veraux tarp ko kito rašo: "Dabar yra naujų rūpesčių. Jis Londono pranešama, kad ten dėl Baltijos valstybių atėties nevengiama gana miglotų planų: Po lenkų-rusų sutarties pasirašymo, kaip žinome, Mr. Eden generolui Sikorskui pranešė, jog britų vyriausybė nepripažins jokiu (m. p-br.) buv. Lenkijos teritorinių pakeitimų.

"Tie nusistatymai, numanu, gali liesti ir Vilniaus kraštą. Bet dar neviskas. Svedų ir kitų neutraliųjų spauda pakartotinai iš Londono skelbia apie kažkokius būsimos Europoje įtakos pasidalinimus bei mažesniųjų tautų globėjus. Dėl Baltijos valstybių globos jau dabar užkilusiose einančios tarp rusų ir lenkų varžybos. Į tarptautinių žurnalistų paklausimą neaiškiai atsakytą, esą Lietuvos, Latvijos ir Estijos klausimas bus sprendžiamas pagal Jungt. Amerikos Valstybių nusistatymą.

"Zinoma, visko dar gali būti, bet jei jau Europos likimą spręstų anglosaksai, tai, nėra abejojimo, Lietuva daugiau supratinio galėtų rasti tikrai Amerikoje. Šia kryptimi todėl mūsų budėjimo ir veikimo niekad nebus per daug — atvirksčiai, jo bent iki šiolei greičiau permažai.

"Po to, kai sunkiomis Lenkijai dienomis Lietuva, sąžiningai laikydama neutraliteta, atsisakė nuo labai viliojančių pagundų, po to, kai lietuvių nuosirdžiai priglaudė dešimt tūkstančių lenkų kariškių ir civilinių pabėgėlių — po viso to lenkai antilietuvišką tarptautinę propagandą varo, atrod, dar sistematingiau ir atkakliau. Toji propaganda kartais išsilieja net jau per daug. Štai, Argentinos lenkų savanoriai, vykdamai į Angliją, į savo vėliavą įsirašė: "Už Ausros Vartus". Naujas lenkiško naikintuvo tipas pavadintas "Wilno".

"Visos katastrofos lenkų imperialistinius palinkimus vargu bepagydyt. Daugelis ženklų rodo, kad mes su jais dar kartą diplomatijos ar ginklo kovos lauke būsime priversti susikirsti."

Nuosabū, kad jau prasideda nauji metai! Kokie? Mokslo metai. Tėvas ir motina rūpinasi, kur leisime savo vaikučius, kokien mokyklon? Aišku, kad geri tėvai atsakys: mūsų vaikai eis į katalikišką mokyklą. O tėvams, kuriems nerūpi vaikučių vardas, garbė, jų tobulas gyvenimas ir Amžinas Gyvenimas, tai atsakys: Viešoje mokykloje taipgi išmoks viską.

Taip, gali išmoks "viską", bet ar išmoks Tiesą, tai klausimas? Pavyzdin: "Man pačiam teko būti viešoje ir katalikiškoj mokykloj, todėl žinau skurtumą Dievo negirdėjau minėjant per keturias metus. Tikėjimo ten nevalia aiškinti, apie dorą ten nėra kam priminti. O svarbiausia žmogaus pareiga yra: pažinti Dievą, pažinti save ir žinoti dėl ko gyvenai. Todėl, mieli katalikai tėvai, rūpin-

apsaugos Bonų Minklė

Kl. Ar Apsaugos Taupymo ženkleliai gali būti atgavinti? Ats. Taip; jie gali būti atpirkti grynais pagal jų pilną vertę, arba iškeisti Taupymo Bonais. Pavyzdin, 75 ženkleliai po 25 centus — viso \$18.75 vertės — gali būti iškeisti į Apsaugos Taupymo Boną, kurs į 10 metų bus vertas \$25.00.

Kl. Kaip senai Apsaugos Taupymo Ženkleliai parduodami smulkmenų krautuose? Ats. Ženklelių pardavimą smulkmenų krautuose pradėjo Michigan valstijoje liepos 10. Idėja turėjo tokį pasisekimą, kad ji dabar plinta dideliu spartumu, taip kad neužilgo ženkleliai bus parduodami smulkmenų krautuose po visą plačiąją šalį.

Pastaba. — Pirkimui Apsaugos Bonų ir Ženklelių, kreipkitės į artimiausią pašta, banką, taupymo ar paškolos įstaigą; arba rašykite U. S. Izdui, Washington, D. C.

Ar Apsaugos Bonų Minklė (Paruočtas U. S. Izduias)

Kl. Ar Apsaugos Taupymo Ženkleliai gali būti atgavinti? Ats. Taip; jie gali būti atpirkti grynais pagal jų pilną vertę, arba iškeisti Taupymo Bonais. Pavyzdin, 75 ženkleliai po 25 centus — viso \$18.75 vertės — gali būti iškeisti į Apsaugos Taupymo Boną, kurs į 10 metų bus vertas \$25.00.

Kl. Kaip senai Apsaugos Taupymo Ženkleliai parduodami smulkmenų krautuose? Ats. Ženklelių pardavimą smulkmenų krautuose pradėjo Michigan valstijoje liepos 10. Idėja turėjo tokį pasisekimą, kad ji dabar plinta dideliu spartumu, taip kad neužilgo ženkleliai bus parduodami smulkmenų krautuose po visą plačiąją šalį.

Pastaba. — Pirkimui Apsaugos Bonų ir Ženklelių, kreipkitės į artimiausią pašta, banką, taupymo ar paškolos įstaigą; arba rašykite U. S. Izdui, Washington, D. C.

Kl. Ar Apsaugos Taupymo Ženkleliai gali būti atgavinti? Ats. Taip; jie gali būti atpirkti grynais pagal jų pilną vertę, arba iškeisti Taupymo Bonais. Pavyzdin, 75 ženkleliai po 25 centus — viso \$18.75 vertės — gali būti iškeisti į Apsaugos Taupymo Boną, kurs į 10 metų bus vertas \$25.00.

Kl. Kaip senai Apsaugos Taupymo Ženkleliai parduodami smulkmenų krautuose? Ats. Ženklelių pardavimą smulkmenų krautuose pradėjo Michigan valstijoje liepos 10. Idėja turėjo tokį pasisekimą, kad ji dabar plinta dideliu spartumu, taip kad neužilgo ženkleliai bus parduodami smulkmenų krautuose po visą plačiąją šalį.

Pastaba. — Pirkimui Apsaugos Bonų ir Ženklelių, kreipkitės į artimiausią pašta, banką, taupymo ar paškolos įstaigą; arba rašykite U. S. Izdui, Washington, D. C.

Kl. Ar Apsaugos Taupymo Ženkleliai gali būti atgavinti? Ats. Taip; jie gali būti atpirkti grynais pagal jų pilną vertę, arba iškeisti Taupymo Bonais. Pavyzdin, 75 ženkleliai po 25 centus — viso \$18.75 vertės — gali būti iškeisti į Apsaugos Taupymo Boną, kurs į 10 metų bus vertas \$25.00.

Kl. Kaip senai Apsaugos Taupymo Ženkleliai parduodami smulkmenų krautuose? Ats. Ženklelių pardavimą smulkmenų krautuose pradėjo Michigan valstijoje liepos 10. Idėja turėjo tokį pasisekimą, kad ji dabar plinta dideliu spartumu, taip kad neužilgo ženkleliai bus parduodami smulkmenų krautuose po visą plačiąją šalį.

Pastaba. — Pirkimui Apsaugos Bonų ir Ženklelių, kreipkitės į artimiausią pašta, banką, taupymo ar paškolos įstaigą; arba rašykite U. S. Izdui, Washington, D. C.

Kl. Ar Apsaugos Taupymo Ženkleliai gali būti atgavinti? Ats. Taip; jie gali būti atpirkti grynais pagal jų pilną vertę, arba iškeisti Taupymo Bonais. Pavyzdin, 75 ženkleliai po 25 centus — viso \$18.75 vertės — gali būti iškeisti į Apsaugos Taupymo Boną, kurs į 10 metų bus vertas \$25.00.

Kl. Kaip senai Apsaugos Taupymo Ženkleliai parduodami smulkmenų krautuose? Ats. Ženklelių pardavimą smulkmenų krautuose pradėjo Michigan valstijoje liepos 10. Idėja turėjo tokį pasisekimą, kad ji dabar plinta dideliu spartumu, taip kad neužilgo ženkleliai bus parduodami smulkmenų krautuose po visą plačiąją šalį.

Pastaba. — Pirkimui Apsaugos Bonų ir Ženklelių, kreipkitės į artimiausią pašta, banką, taupymo ar paškolos įstaigą; arba rašykite U. S. Izdui, Washington, D. C.

Kl. Ar Apsaugos Taupymo Ženkleliai gali būti atgavinti? Ats. Taip; jie gali būti atpirkti grynais pagal jų pilną vertę, arba iškeisti Taupymo Bonais. Pavyzdin, 75 ženkleliai po 25 centus — viso \$18.75 vertės — gali būti iškeisti į Apsaugos Taupymo Boną, kurs į 10 metų bus vertas \$25.00.

Kl. Kaip senai Apsaugos Taupymo Ženkleliai parduodami smulkmenų krautuose? Ats. Ženklelių pardavimą smulkmenų krautuose pradėjo Michigan valstijoje liepos 10. Idėja turėjo tokį pasisekimą, kad ji dabar plinta dideliu spartumu, taip kad neužilgo ženkleliai bus parduodami smulkmenų krautuose po visą plačiąją šalį.

Pastaba. — Pirkimui Apsaugos Bonų ir Ženklelių, kreipkitės į artimiausią pašta, banką, taupymo ar paškolos įstaigą; arba rašykite U. S. Izdui, Washington, D. C.

A. A. KUN. DR. J. NAVICKAS, MIC

Pereitam numeryje pranešėme, kad rugsejo 2-ą mirė Tėvų Marijonų Amerikos provincijos provincijolas, Marianopolio Kolegijos įsteigėjas ir ilgametis jos direktorius kun. dr. Jonas Navickas, MIC.

Buvo pašarvotas Marianopolio Kolegijos patalpose. Iškilmingos laidotuvės įvyko pirmadienį, rugsejo 8-tą.

Dalyvavo per 150 kunigų suvažiavusių iš įvairių Amerikos vyskupijų.

10 val. ryte iškilmingas mišias sode prie didžiosios fasados atlaikė Hartfordo vyskupijos sufraganas J. E. vyskupas O'Brien. Asistavo diakonu kun. dr. J. B. Končius, subdiakonun kun. Pr. Juras. Prie vyskupo asistentais buvo — diakonu kun. J. Kasakaitis ir subdiakonun kun. J. Čepukaitis.

Po mišių pamokslą pasakė kun. J. Švagzdys, o priekapo kun. J. Balkūnas.

Palaidotas jo paties parinktoje kapinėms vietoje Marianopolio Kolegijos sode.

Nesenai išleistas Kunigų Vienybės Metraštis apie kun. dr. J. Navicko gyvenimą, veiklą ir jo nuopelnus paduoda tokių žinių.

Kun. Dr. Jonas Navickas gimė 1895 m. sausio 2 d. Virbalyje. Jis Kybartų valdžiaus vaito sūnus. Pradžios mokslius ėjo Virbalio miesto mokykloje, gimnazijos — Vilkaviškyje. Mokėsi dvejiš metus Seinų dvasinėj seminarijoj. Apsirgęs gerklės liga, gydėsi Karaliaučiuje ir Varšuvoje pas savo dėdę Dr. Baltrū Vabalą, Varšuvos universiteto docentą.

Pagijęs į Seinus nebegrižo, nes ten, dėl savo tvirtos lietuviškumo nusistatymo, jis buvo nepageidaujamas. Kviečiamas kun. Bukavecko, artimo Virbalio klebono kun. Jono Saurusaičio draugo, kuris tais metais viešėjo Virbalyje, 1913 m. rudenį atvyko į Ameriką ir įstojo į New Yorko Katedros kolegiją anglų kalbos mokyti.

Jausdamas didį patraukimą į vienuolinį gyvenimą, kun. Petro Saurusaičio, Waterbury, Conn. klebono kalbinamas, įstojo į La Salette Kongregaciją, Hartford, Ct.

Jonas Navickas čia greitai išskyla į veikėjų viršūnes. Jis veikia Amerikos lietuvių moksleivių, vyčių ir kitose organizacijose, dalyvauja jų suvažiavimuose, redaguoja laikraščius, leidžia knygas.

Baigęs magistro laipsniu Baltimorės seminarijoje filozofijos mokslus ir Washingtono katalikų universitete pradėjęs aukštąsias teologijos studijas, 1919 m. jis vyksta į Sveicarijos Fribourgo universitetą tęsti savo studijas toliau. Čia jis randa bestudijuojant ir daugiau lietuvių. Iš čia 1920 m. pavasarį jis aplanko Lietuvą. Tų pačių metų vasarą, rugpjūčio 22 d., jis laiko savo pirmas iškilmingas mišias Virbalio bažnyčioje. Džiaugsmo tada kupina buvo kun. Jono širdis, atsiėkusi, ko taip karštai troškė prieš ko taip veržėsi.

Po primiečių kun. Jonas grįžta į Fribourgą tęsti toliau savo teologinių studijų, kurias sėkmingai baigia

1922 m. liepos 25 d. Už parašytą mokslo veikalą "The Doctrine of Saint Cyprian on the Sacraments", Fribourgo universitetas jam suteikė teologijos daktaro laipsnį.

Baigęs aukštuosius mokslus, kun. Jonas Navickas vėl ištisia būres ir plaukia per Atlantą į savo antrąją tėvynę, Ameriką. Čia prieš jo akis atsiveria neapreplami darbo plotai darbo Dievo garbei ir tėvynės Lietuvos naudai.

Jau nuo karo laikų Amerikos lietuvių kėlė lietuviškiosios kolegijos klausimą, kuris be galo ji masino ir žavėjo. Gal šis mintis ir buvo pati svarbiausia, kodėl kun. Navickas stojo į La Salette Kongregaciją, nes tenai jau būta daugiau lietuvių ir vyresnybė davė vilties lietuviškai kolegijai įsteigti. Po karo išsiplėtojęs nacionalizmas nedavė šios minties realizuoti.

Kolegijos klausimu pradėjo rūpintis Tėvai Marijonai. Dirbti saviem taip svarbioje visai apleistoje dirvoje, pažadino jį padaryti naują žingsnį, pereiti į Tėvų Marijonų vienuoliją ir imtis šios minties realizavimo. Dievas laimino — per vargus ir skausmus — darbus ir rūpesčius pasiekta tikslas — 1926 metais įsistatė Amerikos Lietuvių Kolegija. Šiomet kolegijai penkiolika metų. Ir iki šiol jos direktorium buvo kun. Dr. Navickas.

Kun. Dr. Navickas ne tik uolus veikėjas, kunigas, organizatorius, mokslininkas ir pedagogas. Jis ir gabus rašytojas. Jo literatiniai darbai yra gana gausūs. Keturi dramos veikalai — vertimai — "Dešimtis Metų Smukleje", "Zydu Karalius", "Pranašystė" ir "Du Vainiku".

Dvasinio turinio išleistos knygutės — "Švenč. Panelės Marijos Apsireiškimas ant kalno La Salette" (išleista "Tikybės ir Doros"), "Mūsų Tikėjimas" (pirmoji laida "Darbininko", antroji — Šv. Kazimiero draugijos Kaune).

Anglų kalboje — "The Doctrine of the Sacraments", dvejus šimtų puslapių knygą, išleista Wuerzburge, Vokietijoje.

Rankraštyje didelis veikalas "Kriščiūnų šventė Lietuva — Patrologija"; tikybės pamokų konferencijos.

Beveik visi lietuviški katalikiški laikraščiai turėjo jo straipsnių, po kuriais seniau pasirašydavo Širvintu, o vėliau — J. N.

Dvejis metus redagavo "Tautos Rytą" ir taip pat dvejus metus "Laiivą". 1933 m. įkūrė A. L. K. Studentų ir Profesionalų Sąją ir nuo 1933 m. pradžios einantį mėnesinį žurnalą "Studentų Žodį".

1939 metais tėvai marijonai, įvertindami didžiulius jo nuopelnus Bažnyčiai, vienuolynui ir tautai, išrinko jį Amerikos provincijos provincijolu. Šiais metais birželio mėn. 8 d. kun. Dr. J. Navickas Marianopolio kolegijos rektorius pareigas perdavė kun. Dr. J. Vaškui.

LIETUVOS VADAVIMO UŽDAVINIAI

(Referatas skaitytas Katalikų Federacijos Kongrese rugpjūčio 7, 1941, Marianapolio Kolegijoje, Thompson, Conn.)

(Pabaiga)

3. Europos Frontas

Pradedame tikėti, kad Lietuvoje pradės veikti kokia pusiau nepriklausoma lietuvių valdžia. Betgi jos veikla negalės peržengti vokiečių interesų orbitos ir todėl negalim pilnai pasitikėti, kad toji valdžia galės vykdyti lietuvių tautos norą, nors jone būtų labai garbingų ir patikimų vyrų. Tad reiktų tuoju tirti galimybes tokio oficialinio visai laisvo lietuvių tautos branduolio, iš kurio prie pirmos progos susidarytų centrinis valdiškas aparatas su mažu seimeliu ir ministerių kabinetu. O tai reikalinga dar ir dėlto, kad jau dabar, kai rūpi tebeant, Lietuva turėtų ieškoti artimesnių kontaktų su visais pavergtais ar nuskriaustais kaimynais.

Sis karas, mechanizuotų slibinų grumtynės aiškiai mums rodo, kad mažosios tautos neturi ateityje izoliuotos likti, kad vėl prie pirmos progos didieji kaimynai jų valstybes nuo žemėlapiu nusluotų. Manysčiau, kad labai pravartu mums tirti galimybes sukurti Baltoskandijos Konfederaciją iš astuonių šiaurės valstybių: Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos, Švedijos, Norvegijos, Danijos ir Islandijos. Tai būtų 23 milijonų blokas, turtingas žemės ūkiu ir pramone ir, turėdamas gerų draugų Vakaruose, galėtų ginti savo laisvę. Betgi yra abejonių ar Skandinavija norės išėiti iš įprastos izoliacijos, ar ji norės savo likimą jungti su Rytų Baltijos tautomis. Jei mūsų pastangos politškai suartėti su Skandinavija neduotų gerų vaisių, tai trims Baltijos valstybėms galėtų savo politinį žvilgsnį į pietus nukreipti, kur čekai, slovakai ir lenkai jau visai konkrečiai kuria taip vadinamą Europos Centro "Tautų Asociaciją" ar Bendruomenę. Ši Asociacija pagal pasirašytą Londone sutartį (1940-XI-11) turės bendrą užsienių politiką ir bendrą apsigimimo sistemą. Kalbama ir apie naują uniją ir kai kurių kitų reikalų subendrinimą, kurs privestų prie tikros laisvųjų tautų konfederacijos. Ir susijungę trys Baltijos tautos sudarytų tikrai nuo šesiu iki septynių milijonų gyventojų, taigi dar labai permaža, kad galėtų saugiau gyventi. Todėl mums visiems reikia dairytis ir tyrinėti visus esamus ir dar būsimas galimybes tikresnių draugysčių su latviais, estais, suomiais, su skandinavais, su ukrainiečiais, lenkais, čekais ir slovakais. Jei norime tikresnio rytojaus, tai turime patys sukurti platų tarptautinės politikos ratą, nes kitaip gali mus kiti įsukti ten kur mes visai nenorime būti. Bet tam darbu reikia atsakomingo ir veiklaus politinio organo, reikia Amerikoje turėti savo valdžią arba bent tinkamą jos substitutą. Be to juk svetimi mūsų likimą ir be mūsų bandys spręsti pagal jų pačių užgaidas, ne pagal lietuvių norą.

Birželio 24 d. Lenkija ir Rusija pasirašė Londone susitarimą, pagal kurį Rusija restoruoja 1921 m. Rygos sutartį, atsiskaidymas rugsėjo mėnesį užgrobtų Lenkijos ukrainiečių ir gudų žemių. Jei Rusija vėl būtų stipri, ji tos sutarties greičiausia nesilaikytų ir pagal seną įpratimą vykdytų jėgos politiką. Tačiau nedaug tėra šansų jai išėiti iš šio karo neapdraskyta ir nenusilpnėjusia. Todėl čia minimai Lenkijos-Rusijos sutarčiai negalima dar atimti jos turimos svarbos ir reikšmės. Ogi jos reikšmė Lietuvai yra netgi labai didelė: pagal ją išėitū, kad Lenkijos-Rusijos riba po šio karo bus ta pati, kaip ir prieš 1919 m. rugsėjį ir ji eis per Gudiją, rytuose nuo Vilniaus. Nors ši sutartis Lietuvos ir nemini, bet žemėlapiu pažiūrėjęs kiekvienas diplomatas pasakys, kad pagal šią sutartį Rusija nebeturės tinkamo priėjimo prie Lietuvos ir todėl Rusijos protokolas į Lietuvos bus sumažėjusios vėli. Ši sumažėjusio. Vadinas, Rusija nebepasiekė ir norėdama Lietuvos valdyti, nes

ir pasilaikydama Latviją ji vis dėlto negalėtų išvesti sau pačių keisčiausių ribų, apsupdama lenkų valdomą Dauguvos koridorių. Taigi mūsų politika vėl koncentruosis į Vilniaus klausimą: teks vėl ginti šį kraštą nuo lenkų pasikesinimų. Ogi šioje painioje problemoje seniau išbandyti mūsų metodai, paremti teise ir užsispirimu, gali ir vėl likti nevaisingi. Čia reiktų subtilesnių metodų, kurie šiuo momentu dargi sunku ir numatyti, nes dar nežinome pokarinio jėgų santykio ir politinių susigrupavimų. Bet Vilniaus reikalais jau dabar pridera mums labai stropiai budėti ir panaudoti kiekvieną progą taikiai ir teisingai šį klausimą spręsti. Lietuva su Europos Centro konfederacijai, Lietuva be Vilniaus nenorės eiti ten, kur Lenkija lošia svarbų vaidmenį. Šioje šviesoje Vilniaus klausimas darosi ne vien tik lietuvių ir lenkų reikaly, bet kartu ir didelė visos Europos problema, kuri reikia spręsti atsargiai ir išmintingai. Šioje naujoje šviesoje mes patys turime paruošti dirvą naujiems ir teisingiems sprendimams. Ogi tam darbu jau dabar reikia turėti savo valdžios branduolį, kuriuomi didelis daugumas išėivijai ir naujų pabėgėlių galėtų pasitikėti. Gi daugumos pasitikėjimą galėtų turėti tiktai koalicinis branduolis, kiek stipriau reprezentuojas didesnes grupes.

Šiuo momentu, dar neturėdamas asmeninio kontakto su visuomenės vadais, savo vienatvėje aš drįstu galvoti šitaip:

Gyvename laisvoje demokratinėje šaly. Jei esame patys demokratai ir Lietuvai norime duoti demokratinę pradžią, tai turime sudaryti viso pasaulio lietuvių demokratinę atstovybę kiek tai leidžia dabartinės aplinkybės.

Taigi reikia savo lietuviško kolektyvo, kurs laikinai eitų Seimo ar parlamento pareigas. Galėtume jį vadinti Vyriausia Lietuvos Taryba. Ją išrinkti galėtų antrasis Pasaulio Lietuvių Kongresas. Jis normaliai turėjo susirinkti 1940 m. Lietuvoje. Bet karas neleido jam ten susirinkti. Tad reiktų jį susaukti Naujorke kiek galima artimesniu laiku. Jame dalyvautų daugybės Amerikos lietuviškų organizacijų atstovų. Pietų Amerikos lietuvių patriotinės organizacijos, — būdamos neturtingos, gal rastų galima suteikti igaliojimus tiems čia gyvenantiems lietuviams, kurie yra buvę Pietų Amerikoje ir vietinių lietuvių gyvenimą bent kiek pažysta. Europos lietuviai čia jau turi nemaža žymių veikėjų pabėgėlių ir jie galėtų būti gana tinkamai atstovaujami. Jei tokia Taryba būtų išrinkta nors tik iš 10 ar 12 žmonių, tai ir jau būtų pakankamas mažasai, karo laikams tinkamas Seimas. Už Lietuvos ribų gyvena apie ketvirta dalis visos mūsų tautos. Tad mūsų išėivijai naujoje Taryboje reiktų rezervuoti ketvirtą dalį vietų, ogi kitas vietas tiktų geriau pavesti Lietuvos piliečiams. Pasaulio Lietuvių Kongresas yra labai reikalingas ir plačiai visuomenėi išjudinti, ir svetimiems priminti, kad Lietuva gyva ir nori gyventi. Būtų gera, kad toje pačioje vietoje ir tuom pačiu laiku susirinktų ir kitų laisvės trokštančių tautų kongresai, kaip latvių, ukrainiečių, suomių ir ktų. Jeigu Pasaulio Lietuvių Kongresą susaukti būtų kėblu ir brangu, tai nors Lietuvos piliečiai Amerikoje turėtų susirinkti ir išrinkti Tarybą, kuri susitarusi su Lietuvos Prezidentu galėtų sudaryti veikiantį politinį centrą, pasiruošę visi ar bent iš dalies vykdyti vyriausybės funkcijas, kiek tai leis besikeičiančios aplinkybės. Žodžiu, reikia didelės politinės veiklos, kuri atitiktų šį dinamišką istorinį momentą. Gana letargo, snuduravimo, chaoso.

Išjudinkime gyvenimas mases. Nes tik kai visi tautos givieji nariai pradeda galvoti, veikti ir aukotis savo tautos naudai — tuomet prasideda jos didžioji istorija. Europoje lietuviai istoriją rašo krauju, kančiomis ir mirtimi, mes gi prisidėkime bent gerai organizuotu, planingu ir energingu

SVEDŲ LAIKRAŠČIO KORESPONDENTO ISPŪDŽIAI LIETUVOJ BOLSEVIKAMS ISSINEŠDINUS

Zydai Kraustosi į Vilijampolę.—Vokiečiai Rėdę Daug Maisto Atsargų ir Sočiai Valgą

Čia pateikiame švedų laikraščio "Aftonbladet" korespondento, atsilankiusio Lietuvoje, išpūdžių santrauką. Sis laikraštis savo nusistatymu yra palankus vokiečiams.

Korespondentas pradeda savo atpasakojimą nuo to, kaip žydai kraustosi iš Kauno į Vilijampolės priemiestį. Pakeliamas iki Kauno Lietuva autoriui atrodžiusi nuskurusi, ypač po bolševikų šeimininkavimo. Kai kur matėsi ir degėsi. Lietuviai, pastebi autorius savo nepriklausomybės laikais padarė labai didelę pažangą, bet daug nustojo bolševikų okupacijos metu. Kaune korespondentas užtikęs didžiausią judėjimą, kaip skruzdėlyne. Visi labai skubėję: kariniai automobiliai, ambulansai ir civiliniai vežimai. Visose gatvėse matės stačiai kilometro ilgio karavanai su baldais ir žydų perpildytais vežimais. Mat, vokiečių valdžios įsakymu žydai kraustėsi į Vilijampolę. Ant tilto per Nerį triukšmas buvo neįsakytas; reikėję skubėti, nes terminas buvęs griežtai apribotas. Autorius matęs vokiečių valdžios skelbimus vokiečių ir lietuvių kalbomis apie uždraudimą žydams vaikščioti šaligatviais, apie prievolę nešioti šlono žvaigždę ant kritinės ir pan.

Valdžia rūpinantis ir žydų pragyvenimu. Žydams duodamas darbas ir jie tai- ant plonų ir aukštų medžių skanių bananų. Milžinas gali perbristi per upę, o nykštukas negali. Tada milžinas pasiima nykštuką ant pečių ir perneša. O kuomet priėjo prie aukštų ir plonų bananų medžių, tai milžinas negali pasiekti, peraukštai ir negali įlipti — per ploni. Tada nykštukas įlipo į medį, priskynė bananų, taip abudu pasivalgė, kiek tik netėjo.

Raulas: Jonai, ar esi girdėjęs apie milžinus ir nykštukus? Ar tokių žmonių yra ant žemės, ar ne? Ar liesa, ar ne?
Jonas: Taip, Raulai, esu girdėjęs. Lietuviškai vadinas milžinas, o angliškai — Giant. Nykštukas yra labai mažukas žmogus (angliškai — Dwarf). Milžinas yra nepaprastai didelis žmogus.
Raulas: Ar tokių žmonių yra ant žemės?
Jonas: Taip, yra, bet jie yra vartojami dvejoja prasme. Pirmas, žmogus gali būti normalio augimo, kaip ir visi kiti žmonės, bet jis arba ji esti uolūs darbininkai, aktyviški veikėjai, tikri patriotai ir jie nuveikė didelių darbų; tokius žmones vadiname — dvasioje arba veikime milžiniais. O nykštukai, priešingai, gali jie būti dideli ūgiu, bet mažai veikime.

Raulas: Pasakyk man kokį pavyzdį?
Jonas: Sykį milžinas ir nykštukas susitikę, abu nusiminę, skundėsi vienas kitam. Milžinas sako: esu perdidelis, nepritinku prie žmonių, nerandu sau tikros vietos, esu nelaimingas. O nykštukas tą patį atkartuoja, tik priešinga puse. Tadgi įjėdu sutarė eiti kartu ir ieškoti sau laimės. Beke liaudami išalko. Juodu priėję gilias ir plačias upes, bet antrapus upės yra daug

Raulas: Ką tas pavyzdys reiškia?
Jonas: Patėmyk, Raulai, kad be vado netoli eisi, be daktaro repagysi, be inžinieriaus gero namo nepasitysi, be tikro kunigo ir be tikros bažnyčios ir dangū nenueisi.
Moralė išvada bū: toliau.
J. V. S.

**NELEIDŽIA GRĮŽTI
PABEGĖLIAMS**
Gaunama žinių, kad Vokietijos gyvenantiems lietuviams pabėgėliams neleidžiama grįžti atgal į Lietuvą. Atitinkamos vokiečių įstaigos šiomis dienomis pareiškė, kad leidimai grįžti netrukus būsą išduoti.

Amerika pergryvena rimties laikotarpį! Kiekvienas pilietis raginamas talkininkauti sulig savo igaliu perkant Apsaugos Taupymo Bonus ir Zenklefus.

šą kelius. Seni barzdoti žydai, vidutinio amžiaus ir jaunuoliai dirbą su kastuvais, basliais ir karučiais. Daug esą darbo ir ghetto pritaikinti dešimtims tūkstančių gyventojų.

Išvartytos Lenino ir Stalino stovylos Lietuvos miesteliuose aiškiai parodančios lietuvių neapykantą bolševikų valdovams.

Vokiečių kariai užtikę Lietuvoje daug maisto atsargų ir todėl jie gardžiai sotinasi didelėmis "Metropolio" porcijomis. Karininkai turį savo ramovę "Versalio" viesbutyje. Vokiečiai valgą neskučėdami, nes karo frontas jau seniai nutolo į rytus.

Tą pat dieną, kai korespondentas atvažiavęs automobiliu į Kauną, atvykęs ir komisaras Lohse, kurio kompetencija apimanti Estiją, Latviją, Lietuvą ir Baltgudiją. Atvykęs Kaunan, Lohse išleides specialinį atsisaikimą. Generalinis komisaras Lietuvai von Renteln irgi paskelbęs savo atsisaikimą, ragindamas lietuvius padėti jam visomis jėgomis užgydyti žaizdas po kruvino bolševikų viešpatavimo.

Toliau korespondentas pastebi, kad Lietuvoje esą sparčiai dirbama. Pasak jo, esą tvarkomas susisiekimas, kuris esą reikalingas ne tik karo metu, bet ir taikos laikais. Girdi, Pasvalio kraštai dabar pasieksią aukštesnio gyvenimo standarto.

APIE ASMENS NAZŲ KOMSARO RENTELN PASKIRTUS Į LIETUVOS TERITORIJOS ADMINISTRACIJOS KOMITETA

Žemiau pateikiame kai kurių biografinių žinių apie asmenis, vokiečių komisaro dr. Renteln paskirtus į Lietuvos teritorijos administracijos komiteta.

Administracijos politikos sekcijos šefu esąs paskirtas gen. P. Kubiliūnas. Gen. Petras Kubiliūnas turi apie 48 metus amžiaus ir yra gimęs Rokiškio apskrityje, Skapiškio valsčiuje. Baigęs realinę mokyklą Rygoje, P. Kubiliūnas įstojo dar rusų laikais į Vilniaus karo mokyklą, kurią baigė trumpai prieš pasaulinį karą. Siame kare dalyvavo kaip karininkas, o paskutiniu metu laikas tarnavo latvių šaulių pulkuose. 1919 metais grįžęs į Lietuvą, P. Kubiliūnas pirmiausia tarnavo Lietuvos pasienio apsaugos pulke, kuriam ir vadovavo. Vėliau jis baigė Lietuvos aukštųjų karininkų kursų ir generalinio štabo karininkų akademiją Prahajoje. 1929 m. P. Kubiliūnas buvo paskirtas Lietuvos generalinio štabo viršininku, kuriose pareigose išbuvo iki 1934 m. birželio mėn. Tuo metu kilus vad. voldemarininkų sukilimui, gen. P. Kubiliūnas buvo iš savo pareigų atleistas ir apkalintas už kariuomenės prileidimą iki sukilimo. Nubaudus jį mirties bausme, generolui P. Kubiliūnui ši bausmė buvo pakeista kalėjimu, kuriame išbuvo puse metų. Išėjęs iš kalėjimo, P. Kubiliūnas gyveno savo ūkyje Pasvalio valsčiuje. Bolševikų okupacijos pradžioje P. Kubiliūnas buvo sumintas ir išlaikytas kalėjime beveik ištisus metus. Šių metų birželio 23d. prasidėjus lietuvių sukilimui prieš bolševikų okupantus, gen. P. Kubiliūnas buvo išlaisvintas iš Kauno kalėjimo — IX forto.

Gen. P. Kubiliūnas ligšiol nėra aktingai pasireiškęs Lietuvos politiniame gyvenime, tenkindamasis daugiausia veikimu kariuomenės srityje. Pažymėtina, kad gen. P. Kubiliūno šeima š. m. kovo mėn. išėgelbėjo iš bolševikų, išvykdama su vokiečių repatriantais į Vokietiją. Paties gen. P. Kubiliūno, kuris irgi norėjo išvykti Vokietijon, bolševikai neįleido. P. Kubiliūno žmona yra pulk. Liormono, buv. Klaipėdos Krašto karo komendantos, sesuo. Pulk. Liormonas irgi yra išvykęs Vokietijon kartu su vokiečių repatriantais.

Prof. Vladas Jurgutis, kuris esąs paskirtas ekonominės sekcijos šefu, turi apie 55 metus amžiaus. Jis yra kilęs iš Darbėnų, Kretingos apskr. Baigęs Kauno dvasinę seminariją ir Petrapiilio dvasinę akademiją, V. Jurgutis vėliau studijavo Muncheno universitete, kur įsigijo ekonominių mokslų daktaro laipsnį. Jis dar prieš pasaulinį karą dalyvavo lietuvių visuomeniniame gyvenime ir rašė lietuvių spaudoje, ypač socialistinis klausimais. V. Jurgutis buvo krikščionių demokratų frakcijos narys Steigiamajame Seime, o 1922 m. be-

veik ištisus metus išbuvo užsienių reikalų ministru. V. Jurgutis vėliau buvo Lietuvos Banko organizatorius ir pirmas jo valdytojas. Tose pareigose jis išbuvo bene iki 1929 m., tokiu būdu aktingai prisidėdamas prie Lietuvos valiutos — lito igėdimo bei įtvirtinimo. Nuo pat Lietuvos aukštosios mokyklos — Universiteto įsteigimo, V. Jurgutis profesoriau, dėstydamas finansų mokslą. Yra parašęs kelis mokslinius veikalus iš savo specialybės.

Kazys Germanas, kuris vadovaujas susisiekimo sekcijai, yra gimęs 1897 metais Paežeriu valsčiu, Sakių apskr. Jo tėvas buvo dvaro darbininkas. 1915 m. jis baigė "Saulės" mokytojų kursus Vilniuje. Didžiojo Karo metu buvo Rusijoje, kur baigė iš Panevėžio evakuotąją realinę gimnaziją. 1918 m. grįžo Lietuvon ir įstojo Lietuvos kariuomenėn. 1920 metais baigė karo mokyklą. 1922 m. įstojo į Lietuvos Universitetą, technikos fakultetą, kurį baigė 1929 m. statybos inžinieriaus laipsniu. 1923 m. K. Germanas dalyvavo Klaipėdos sukilime. Baigęs universitetą, inž. K. Germanas gavo paskyrimą Panevėžio apskrities inžinierium. 1937 m. pabaigoje jis buvo paskirtas švietimo ministerijos specialinio mokslo departamento direktorium. Jo žinojimo buvo amatu mokytojas. Nuo 1938 m. pabaigos iki 1939 m. pabaigos inž. K. Germanas buvo susisiekimo ministeris. Jis yra rašęs specialinėje technikos ir sivaldybių spaudoje.

PASAULIO SIMBOLIZMAS

Arba
GAMTOS IR KITI BALSAI
Suletavino
KUN. A. M. KARUZISKIS
(Tęsinys)

Strausas — Nepaisymas
ir Apleidimas

Kaip strauso (paukštis pat prastai laikomas stokingis gamtinio pramoty) vargas, ypatingai kas link jo jaunųjų užleikymo, taip tėvų ir mokytojų vargas yra dažnai veltui dėl stokos baimės ir rūpestingumo užlaikymui tu, dėl kurių jė vargo. Nes tie labiausiai galį prarasti savo darbą, kurie mažiausia bijosi jį prarasti. Kai žmonės miega — priešas sėja savo vikius. Toks rūpestingumas yra ypatingai reikalingas ateitike vaikų, kurie apleidžia tėvišką pastogę. Budri priežiūra yra visados reikalinga apsaugojimui jaunųjų nuo piktų draugijos įtakos ir nuo pavojų pacinančių iš bedieviško pasaulio. Maldingas rūpestingumas yra nuolatai reikalingas vardu, kurių dvasiškai naudai mes vargome ir kuriuose malonės pradžios yra pasirodžiusios. Anksčiau malonė yra Dievo saugumas, bet todėl ji turi būti nemažiau saugoma žmogaus. (Bus daugiau)

ARKLIŲ REIKALAI
Lietuvoje paskelbtas pranešimas, kad tiems ūkininkams, kurie neturi pakankamai arklių darbu, arkliai bus finansuojami ar parduodami. Nuo pasirašyti tokia proga. Niekada nesateiti į apskrities viršininko įstaigą su valdžia valdybių patymėjimais.

darbu bei pinigėmis aukomis.
Los Angeles,
1941 m. liepos 1 d.

L. R. K. SUSIVIENYMO AMERIKOJE PILDOMO KOMITETO SUSIRINKIMO PROTOKOLAS

(Tpsinys)

K. Vilniškis pasiūlė, dr. A. Rakauskas parėmė padaryti 5 minučių pertrauką.

Po 5 minučių pertraukos Prezidentas kviečia Sekretorių išduoti Finansinės Komisijos raportą, kuris glaudžiai rišasi su finansiniu Susivienymo raportu.

FINANSINĖS KOMISIJOS RAPORTAS

Finansinė komisija susirinkimus turėjo gausio 1 ir 9, vasario 24 ir 27, kovo 20 ir 28, balandžio 3 ir 21, gegužės 14, birželio 3, 16 ir 23, 1941.

Susirinkimų skaičiai parodo tik dalį komisijos veikimo. Du ar tris kartus į savaitę prisieina vienam su kitu susisiekti telefonu. Daug kartų Vice Prezidentui P. Karašauskui prisieina asmeniškai atvykti į ofisą, pasirašyti rezoliuciją ir vykti drauge su Sekretoriumi į Wyoming National Bank užbaigti bonų ir šerų (stock) tranzakcijas.

Perieitą susirinkimą mes raportavome problemas su kuriomis komisijai tenka susidurti parenkant gerus investimentus su gerais procentais. Mėnesiams praslinkus sunkenybės padidėjo ir praktiškai nėra galimu nupirkti aukštos rūšies bonų duodančių 3% palūkanų.

Problemos supratimui, komisija padarė orderį \$200,000 įsigijimui U. S. vyriausybės bonų su 2½% palūkanų kuponu. Susivienymas gavo už \$16,000.00, kas sudaro 8% iš šio orderio ir mes laikome save laimingais gaunant tokią sumą.

Nauji Susivienymo sertifikatai yra pagrįsti 3½% palūkanomis, o senasis biznis yra pagrįstas 4%.

Prisilaikydami prie N. Y. apdraudros reguliacijų, perorganizuojamų korporacijų defoliuoti bonai turi būti surašyti sulig vertės kokią turi korporacijos bonai perorganizavimo datoje. Priimant naujas sekuracijas mes Susivienymo bonų vertę nurašėme prisilaikant rinkos kainų.

Daugiau laiko ir dėmesio kreipta į bonų reikalą. Investimentai gal būt yra svarbiausia Susivienymo biznio dalis. Laipsniškai peržiūrint bonų surašą, ar parduodant bonus, surasti nemalonūs dalykai, kurie prisidėjo prie pripažinto turto sumažėjimo. Sekantys bonai įgijo aukštesnę rinkos vertę sekuracijų įvertinimo metų pabaigoje: 5M Realty Foundation Bonds (Adults) ir 5M Realty Foundation Bonds (Juvenile), kurie metų pabaigoje buvo įvertinti iki 14, absoliučiai neturėjo vertės, kadangi galutinas likvidacijos mokėjimas buvo gautas 1938 m.

\$5,500 Book Value of Retail Properties metų pabaigoje rinkos kaina buvo paduota 71.

Bonai buvo parduoti ir pridodant bonus buvo sugasta, kad \$3000 buvo serijos B bonai ir jų rinkos vertė buvo tikta 4¼.

10M Corporation Securities buvo nurašytos sulig aktualės rinkos vertės \$12.50.

10M Central Public Service nurašytos \$50 00 sumoje ir 5M Lake Shore Athletic Club iškeista į stock vertės \$200.00.

Finansinė komisija suprasedama, kad bus dideli knygų vertės ir pripažinto turto vertės nuostoliai, nusprendė parduoti municipalius bonus gaunant gerą pelną ir tuo padengiant dalį nuostolių.

Nepaprastai aukštas uždardis buvo už \$500.00 Bond of the Mackintosh Hemphill Corp., kuris buvo atšauktas. Vedant pasikalbėjimus Sekretorius gavo nuostabų pasiūlymą už boną. Pasikalbant telefonu su vertelgomis Wilkes-Barre, New Yorke ir Pittsburghe, diena prieš permainos laiko išibaigima, mes boną pardavėme pagal 145, tai buvus aukščiausia pasiūla Uždardis, išskaitant telefono išlaidas, buvo \$225 00 už \$500.00 boną.

Iš viso parduota ir atšaukta bonų už \$145,000, iš viso pirkti bonų už \$153,000. \$53,000 buvo investyta į U. S. vyriausybės bonus, iš jų \$25,000 į Apsaugos Taupymo Bonus ir liepos mėnesį dar už \$25,000 pirkti Apsaugos Taupymo Bonų. U. S. vyriausybės Apsaugos Taupymo Bonų per bile metus tegalima pirkti už \$50,000.

Mums malonu tą pranešti, kadangi Susivienymas atlieka savo dalį Apsaugos Programoje ir samdininkai perka apsaugos taupymo ženklelius. Oficialis organas "Garsas" irgi ragina žmones pirkti apsaugos bonus.

REAL ESTATE IR MORGICIAI

Akrono Real Estate

Gaunant iš Akron, Ohio, gerus raportus, bizniui pasikeitus, komisija nusprendė išrinkti Sekretorių Kvetkų ir Iždininką Joneiką asmeniškai nuvykti į Akroną padaryti dar vieną mėginimą suinteresuoti Akrono real estate brokerius.

Kaip jūs žinote, anksčiau buvo daryti keli mėginimai parduoti real estate ir kiekvienu atveju vietiniai realtorai parodydavo pasirijimą tą padaryti, vienok reikiamos akcijos neparodydavo.

Šiuo atveju mėginta sudaryti tarp realtorių kompeticiją. Mes kreipėmės į du aukštai rekomenduotus brokerius ppsitikėdami, kad kiekvienas veiks smarkiau, žinant, kad kas nors kitas irgi tuo interenuotas.

Didesnis komisinas, negu reguliariis komisinas, irgi buvo pasiūlytas, su intencija padidint suinteresuotumą Susivienymo real estate pardavimui.

Pasiūlytas komisinas buvo pagrįstas dalinai sumokėjimais. Abu realtorai—Mr. George L. Smith, kuris gyvena prie East Ave., šale Susiv. nuosavybės, ir Mr. M. L. Freeman piršo, kad, atsižiūrint į rinkos padėties pagerėjimą, padidinti namų pardavimo kainas virš aukščiau nustatytų ir įvertintų kainų.

Vienas iš realtorių pareiškė: "Ji vienos savaitės laiką jūs galite tikėtis akcijos" Mes plačiai apvažinėjome ir niekur nesimatė ženklo "For Rent" ir labai mažai ženklo "For Sale", dėl tos priežasties mes apledo me Akroną su pakiliu ūpu, įtikinę, kad dabar, mics tai susilaurus šyžėjimo, mūsų nuosavybė bus parduota.

Grįžtant buvo pasiūstos agentams fotostatinės "plats" (kaip juos ten Ohio valstijoje vadina) kopijos, po to laišku buvo pasiūsti iš ofiso. Vienok iki šiol te gautas tik vienas atsakymas su pasiūlykimu, kad "real estate rinka pablogėjo".

MORGICIAI

Vienok mūsų pastangos nenuėjo veltui. Susisiekus su Mr. Debesiu ir parodžius jam, kaip jo sąskaitos Susivienyme stovi, jis vėl sutiko mokėti po \$125.00 per mėnesį. Kurį laiką jis mokėjo po \$100.00 per mėnesį. Kontaktas taip pat padarytas su Mr. Wm. Balewich Akronė, Mr. E. A. Daniels ir Mr. P. P. Mullolis Clevelande.

Dėl Mr. Balewich padarytas pasiūlymas sutvarkyti Vinco ir Onos Balewich morgičių \$100.00 sumoje (Mr. Balewich yra sūnus), kurį jis priėmė, sumokėjo ir morgičius likviduotas.

Šarkausko morgičius pamažu daro progresą. Būnant Akronė mes užėjome į Summit County Tax Office patikrinti mokėjimus kas link užsilikusių takų pagal Whittemore Aktą už Debesio namus, taipgi už Susivienymo namą prie 826 Biruta St. Užvilktų takų deputy collector padarė pasiūlymą kas link sumažinimo, jei taksai būtų sumokėti pilnai.

\$418.48 buvo sumokėti, tuo būdu sutaupyta \$94.81 ir visi už minėtas nuosavybes užvilkti taksai dabar sumokėti.

Vienas naujas morgičius padarytas už nuosavybę prie 122-124 No. Main St., Parsons, Pa., \$2,200.00 sumoje; kitas už nuosavybę prie 82 Sheridan St., Wilkes-Barre, \$1,350.00 sumoje.

Sv. Pranciškaus parapijos, Miners Mills, Pa., morgičių klebonas kun. A. Ežerskis atmokėjo pilnai.

P. J. KARŠAUSKAS
V. T. KVETKAS
J. JONEIKA

Finansinės Komisijos raportas sukėlė plačių diskusijų, kuriose dalyvavo visi Pildomojo Komiteto nariai.

Kun. P. Juras pasiūlė Finansinės Komisijos raportą priimti, K. Vilniškis parėmė. Priimtas vienbalsiai.

K. Vilniškis pasiūlė sekančią rezoliuciją, kurią kun. P. Juras parėmė.

"Atsižiūrint į dabartinio karo padėties sudarytą nemumatyta problemą gerų investimčių gavimui, Finansinė Komisija autorizuojama padidinti investuojamas sumas į bile vienos korporacijos bonus nuo \$10,000 iki \$15,000."

Rezoliucija priimta vienbalsiai.

Prez. Šimutis uždarė pirmą sesiją 12 P. M.

ANTROJI SESIJA

Antrą sesiją Prezidentas atidarė 2 P. M. Dalyvauja visi Pildomojo Komiteto nariai.

Prezidentas kviečia raportuoti Iždininką J. G. Joneiką.

Iždininkas J. G. Joneika išsireiškia, kad jam yra malonu susilaukus progos vėl pasveikinti visus Pildomojo Komiteto narius ir pranešti, kad jis kooperavęs visose komisijose, kurių nariu buvęs. Toliau skaito finansinį raportą.

IŽDININKO RAPORTAS

LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA
TREASURER'S REPORT OF RECEIPTS AND DISBURSEMENTS JANUARY 1, 1941 TO JUNE 30, 1941

Table with columns for Receipts and Disbursements, listing various funds and their amounts.

Table showing Total Check Accounts Balance for January 1, 1941 and June 30, 1941, with a net change of \$458,514.84.

Table showing Disbursements: Mortuary Claims, Disability Claims, General Expense, Returned Checks, Insurance and Postage on Coupon, Transfers.

Table showing Disbursements: Death Claims, Returned Checks, Cash Balance, Checks Outstanding.

Table showing Balance of Bank Statement for June 30, 1941, totaling \$50,180.99.

Table showing First National Bank, W-Barre, Pa. Balance, January 1, 1941, totaling 76,028.18.

Table showing Deposits: 48,518.08

Table showing Disbursements: Sick Claims (16,802.50), Transfer (25,000.00), Returned Checks (286.11), totaling 42,088.61.

Table showing Cash Balance (82,454.60) and Checks Outstanding (962.50).

Table showing Balance of Bank Statement for June 30, 1941, totaling \$83,417.10.

Table showing Wyoming Nat'l Bank, W-Barre, Pa. Balance, January 1, 1941, totaling \$33,674.65.

Table showing Disbursements: General Expense (149,469.82), Returned Coupons and Charges (150.25), Insurance and Postage on Returned Coupons (12.49), Mid-City Federal Savings and Loan (Transfer to) (5,000.00), totaling 154,632.56.

Table showing Cash Balance (40,108.98) and Checks Outstanding (2,460.08).

Table showing Balance of Bank Statement for June 30, 1941, totaling \$42,569.06.

Table showing Liberty National Bank, Pittston, Pa. Balance, January 1, 1941, totaling \$20,000.00, and U. S. Government Bonds Purchased (12,000.00).

Table showing Balance of Bank Statement for June 30, 1941, totaling \$8,000.00.

Table showing Dime Bank, Title and Trust Co., Wilkes-Barre, Pa. (Closed Out) Balance, January 1, 1941, totaling \$10,431.62, and Payment transferred to Miner's Bank, Pittston, Pa. (1,490.23).

Table showing Balance, June 30, 1941, totaling \$8,941.23.

Table showing Plymouth National Bank, Plymouth, Pa. Balance, January 1, 1941, totaling 5,000.00, and Transferred to Wyoming National Bank (5,000.00).

Table showing Balance, June 30, 1941, totaling .00.

Table showing SUMMARY: Total Check Accounts Balances, June 30, 1941. Active: First National Bank, Wilkes-Barre, Pa. (82,454.60), Miner's Savings Bank, Pittston, Pa. (44,237.18), Wyoming National Bank, Wilkes-Barre, Pa. (40,108.98), Liberty National Bank, Pittston, Pa. (8,000.00), totaling 174,800.76.

Table showing Closed Banks: Dime Bank, Title and Trust Co., Wilkes-Barre, Pa. (8,941.39), Penna Liberty Bank and Trust Co., Wilkes-Barre, Pa. (619.52), totaling 9,560.91.

Table showing TOTAL Balance All Checking Accounts Close of Business, June 30, 1941, totaling 184,361.67.

Table showing SAVINGS ACCOUNT BALANCES. Interest Earned 6-30-1941. Active: First Nat'l Bank, Exeter, Pa. (10.96), First Nat'l Bank, Pittston, Pa. (37.78), First Nat'l Bank, Plymouth, Pa. (30.29), First Nat'l Bank, W-Barre, Pa. (.57), Hanover National Bank, Wilkes-Barre, Pa. (25.16), Kingston National Bank, Kingston, Pa. (11.48), Liberty Nat'l Bank, Pittston, Pa. (36.61), Mid-City Federal Savings and Loan Assn., Philadelphia (72.91), Lithuanian Sav. and Loan, Cleveland, Ohio (80.79), Metropolitan State Bank, Chicago, Illinois (10.99), Miner's Sav. Bank, Pittston, Pa. (57.80), People's National Bank, Edwardsville, Pa. (18.52), Plymouth National Bank, Plymouth, Pa. (37.78), Polithania State Bank, Pittsburgh, Pa. (30.16), West Side Bank, W. Pittston, Pa. (37.77), Deposit and Savings Bank, Wilkes-Barre, Pa. (25.28), Miner's National Bank, Wilkes-Barre, Pa. (25.28), Second National Bank, Wilkes-Barre, Pa. (25.15), First Federal Sav. and Loan Assn., Pittston, Pa. (76.08), totaling \$651.36.

Table showing Balance 6-30-1941: 2,258.94, 5,075.28, 4,068.58, 114.95, 5,056.41, 2,310.23, 7,514.61, 5,072.91, 5,467.18, 2,209.37, 7,767.05, 3,724.02, 5,075.28, 4,052.18, 5,075.27, 5,081.68, 5,081.69, 5,056.40, 5,148.99, totaling \$85,211.02.

Table showing CLOSED BANKS: Dime Bank T. and T. Co., Wilkes-Barre, Pa. (783.75), First Lith. Bldg. and Loan, Baltimore, Md. (7,178.09), Franklin Savings Bank, Pittsburgh, Pa. (2,488.44), Penna. Lib. B. and T. Company, Wilkes-Barre, Pa. (2,479.66), Title Guaranty and Trust Co., Baltimore, Md. (3,628.46), Universal State Bank, Chicago, Ill. (3,747.10), totaling \$783.75.

Table showing SUMMARY: Active Savings Account Balances (85,211.02), Closed Banks Savings Account Balances (24,244.27), totaling \$109,455.29.

Table showing TOTAL Savings Account Balances, June 30, 1941, totaling \$109,455.29, and Total Cash Checking Accounts (184,361.67).

Table showing Total Cash Savings Accounts: 109,455.29

Table showing Miscellaneous Funds: Savings Account—Subscriptions for History (151.04), totaling \$293,796.99.

Table showing Total All Cash, June 30, 1941, totaling \$293,948.00.

Table showing Minor Beneficiary Accounts: Balance, January 1, 1941 (6,183.04), Accounts opened: Anna Valinka (100.40), Joseph Zaltauskas (1,000.00), Bernard Burnickas (150.35), totaling 1,250.75, and Balance, June 30, 1941 (7,433.79).

Table showing Accounts Paid: Clarence Balkus (38.50), Florence Braunaivičiūtė (107.14), Ona Jerusevičiūtė (166.66), Antanas Kalvinkas (148.43), Anna Ramanauskas (181.67), Julė Vanagaitis (361.38), totaling 1,003.78, and Balance, June 30, 1941 (6,430.01).

J. G. YONAKAS, Treasurer

Sekė plačios diskusijos kas link investimčių. K. A. Venčius pasiūlė raportą priimti, dr. A. Rakauskas parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Prezidentas L. Šimutis kviečia raportuoti Iždo Globėjus.

IŽDO GLOBĖJŲ RAPORTAS

Wilkes-Barre, Pa., rugpjūčio 12, 1941

Mes, žemiau pasirašę Lietuvos Romos Katalikų Susivienymo Amerikoje Iždo Globėjai, rugpjūčio 8-11 dienomis, 1941, tikrinome visas aukščiau minėtos organizacijos knygas, būtent, Sekretorius, jo petty cash knygą, "Garso" ir petty cash knygas, taipgi Iždininko knygas. Mes taipgi peržiūrėjome raportą apimantį bondsus, stock, visus morgičius, bankų balansus on check accounts, savings accounts ir petty cash knygas. Mūsų geriausiu supratimu, aukščiau paduoti Sekretoriaus ir Iždininko raportai (statements), atvaizduoja teisingą ir tikrą Lietuvos Romos Katalikų Susivienymo Amerikoje stovį sulig birželio 30, 1941 m.

K. A. VENCIUS, Iždo Globėjas

K. P. VILNISKIS, Iždo Glob.

PASTABOS

Darydami viršminėtų knygų tikrinimus, dėl kurių aukščiau padarėme su p. Venčium savo oficialų pareiškimą, pastebėjome tokių dalykų, dėl kurių norisi padaryti keletą pastabų, būtent:

1) Paruošiant raportus, kurie patiekiami išdo globėjų patikrinimui ir vėliau centro valdybos svarstymui: a) pajamos už taupomuosius indėlius (interes) on savings accounts ir b) gražintas paskolas prieš apdraudą (certificate loans) įtraukti į bendrų pajamų pavaizdavimą, o ne vien jas pažymėti atitinkamose fonduose.

2) Visos išlaidos, liečiančios nekiliojamų nuosavybių pataisymus ar pagerinimus imti iš tų fondų, kuriems tos nuosavybės priklauso, o ne iš lėšų fondo, kurio padėtis yra labai taisytina. Jei centras randa reikalo užprašyti šv. Mišias ar pirkti gėlių mirus ypatingo atžymėjimo vertiems organizacijos nariams, išlaidas imti iš labdarybės, o ne iš lėšų fondo.

3) Tikrinant įkaitų Paskolas (Mortgages) radome, kad kai kurios iš jų gali sudaryti rimtų nesupratimų tam tikrais atvejais dėl to, kad įkaitų Paskolos lakštuose (abstract of title of ownership) paduodamas vardas ir pavardė nesutinka su vardu ar pavardė tą įkeisną nuosavybę dengiančiuose gaisro apdraudos polisuose. Reikėtų prižiūrėti, kad tie netikslumai (pav. nr. 14) būtų pašalinti.

Baigiant noriu pastebėti, kad eidamas išdo globėjo tiesiogines pareigas, pasirašinėju pomirtinių išmokėjimų įsakymus, kurių pastaryjų šėių mėnesių (sausio-birželio) laikotarpy buvo 115, sumoje \$58,075.00. Keletu atvejų, centro sekretoriui kreipiantis, krivulės keliu, išreiškiau savo nusistatymą keliamais klausimais Vykstančiam naujų narių vajuje bandžiau padirbėti, bet dėl įvykusių pasikeitimų mano darbo sąlygos, persikėlus į naują gyvenimo vietą, praktiškų rezultatų susilaukti nepavyko.

KAZYS P. VILNISKIS

Iždo Globėjas K. A. Venčius raportuodamas savo pareigas paaiškino, dėl ko jis atsisakė užgirti 5 dienų pašalpą surištą vienos pomirtinės. Jis taip pat paaiškina savo darbuotą dabartiniame naujų narių vajuje ir apie savo kooperaciją Lawrence ir Mass, apskrityje atvykus organizatoriui P. Katiliui.

Iždo Globėjų iškeltos sugestijos sukėlė diskusijų ir įtas sugestijas Susiv. Centro ofisas kreips reikiama dėmesį.

Kun. P. M. Juras pasiūlė Iždo Globėjų raportą priimti, dr. A. Rakauskas parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Sekretorius painformavo apie Susiv. daktario nario M. Motiejūno, Lazerne, Pa., mirtį ir kad Susivienymo vardu buvo užpirktas dvasinis bukietas.

Prez. L. Šimutis priminė, kad šiandien, Pittsburghe prasidėjo Lietuvos Vyčių seimas. Nutarta pasiūsti sveikinimą.

(Bus daugiau)

Angliškai Lietuviškas Žodynėlis

Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus lengvai galima angliškai susikalbėti. Žodynėlis turi arti pusantro šimto paaiškintų, patalgtų formos žodžių, kuriuos žodis klišenį ir kiekvienam reikalingas naudoti. Kaina \$1.00.

Reikalavkite

"GARSO" ADMINISTRACIJOJ

P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.
Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

- Kun. P. M. Juras, Dv. Vadas, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.
- L. Simutis, Prezydentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
- P. Karakauskas, Vice Prez., 13 Garrahan Ave., Lyndwood, W.-B., Pa.
- W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
- J. Yonakas, Išdėtininkas, 31 Sand St., Pittston, Pa.
- K. A. Venčius, Išdėtininkas, 19 Cross St., Lawrence, Mass.
- K. Vilniškis, Išdėtininkas, 41 Pardee Place, Westville, Conn.
- Dr. A. Rakauskas, Dr. Kvot., Marian Hills Seminary, Hinsdale, Ill.

KONTROLĖS KOMISIJA

- 1. J. Vaidaitis, 2509 Main St., Scranton, Pa.
- 2. Ad. Paleckis, 401 Stadium St., Pittsburgh, Pa.
- 3. Sav. Marozas, 605 Spruce St., W. Pittston, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

- 1. Adv. F. Juškauskas, 16 Krych St., Kingston, Pa.
- 2. V. Griekštaraitis, 34 Division St., Pittston, Pa.
- 3. V. Leliokas, 22 Penn St., Kingston, Pa.

TEISMO KOMISIJA

- 1. Adv. J. J. Grišius, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
- 2. J. A. Mickeliūnas, 6747 S. Artesian Ave., Chicago, Ill.
- 3. Ed. Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA

- 1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
- 2. Kun. J. Paškauskas, 10809 S. State St., Roseland, Ill.
- 3. J. B. Laučka, 428 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- 4. Ant. Kneišys, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
- 5. Pr. Katilius, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA

- 1. Pr. Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
- 2. K. Šlaimienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
- 3. M. Šruplienė, 4351 S. Francisco Ave., Chicago, Ill.
- J. P. Rakšius, Skautų organizatorius, 1900 S. Halsted St., Chicago, Ill.

LRKSA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

FOREST CITY, Pa. — 2 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po sumai Šv. Antano parapijos svetainės kambaryse. Visi nariai malonėkite susirinkti.

PITTSBORG, Pa. — 7-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po sumai bažnytinėje svetainėje.

WATERBURY, Conn. — 11 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną Šv. Juozapo parapijos senos mokyklos kambary, 1:00 val. po pietų.

CHICAGO, Ill. — 15-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną Šv. Jurgio parapijos salėje, 2 val. po pietų.

CHICAGO, Ill. — 16-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną Šv. Mykolo parapijos mokyklos kambary Nr. 3, 1644 Wabansia Ave. Visi nariai, dalyvaukit ir naujų kandidatų atstaveskit prisirašymui.

NEWARK, N. J. — 19-36 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po sumos Šv. Jurgio dr.-jos salėje, 180-2 New York Ave.

SO. BOSTON, Mass. — 21 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėje svetainėje.

MINERSVILLE, Pa. — 24 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 1 val. po pietų Šv. Pranciškaus parapijos mokyklos kambary.

MINERS MILLS, Pa. — 25 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 2 P. M. bažnytinėje salėje, W. Thomas ir kamps Chandler Ave.

MINERSVILLE, Pa. — 27 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną bažnytinėje salėje.

SCRANTON, Pa. — 30-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną paprastoj vietoj po pamaldų. Visi nariai privalo atsilankyti ir savo duktes užsimokėti.

ANSONIA, Conn. — 32 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną Šv. Antano parapijos bažnytinėje salėje tuoj po sumai.

KINGSTON, Pa. — 34-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po paskutinį mišių, Šv. Marijos parapijos svetainėje.

McKEES ROCKS, Pa. — 35 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po pamaldų parapijos salėje.

HOMESTEAD, Pa. — 38 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po pamaldų, t. y. 12:30 po pietų.

NEW PHILA., Pa. — 51 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po sumai, parapijos svetainėje.

CHICAGO, Ill. — 71-mos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną bažnytinėje salėje, tuoj po pamaldų.

BELOIT, Wis. — 76-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 2-ą valandą po pietų.

DU BOIS, Pa. — 78-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną Šv. Juozapo parapijos svetainėje, tuoj po sumai.

EYNON, Penna. — 80-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po sumos.

N. S. PITTSBURGH, Pa. — 87 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną V. Jėzuso Dangunų Žengimo parapijos salėje, tuoj po pamaldų.

WATERBURY, Conn. — 91 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną Šv. Juozapo parapijos mokyklos kambary, 1 val. po pietų. Visi nariai atsilakite.

EASTON, Pa. — 93-čios kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po paskutinį mišių, Šv. Mykolo parapijos svetainėje.

GILBERTON, Pa. — 96 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po mišių, bažnytinėje salėje.

ROCHESTER, N. Y. — 103 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną po pirmų mišių Šv. Jurgio parapijos svetainėje.

BRIDGEVILLE, Pa. — 112 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną bažnytinėje svetainėje, Bridgeville, Pa.

HARRISBURG, Pa. — 123 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną kuopos raštininko bute. Nariai, teikisites dalyvauti.

GARY, Indiana — 129-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po pamaldų, parapijos svetainėje, 15-ta ir Linkeln st.

ROCKFORD, Ill. — 137 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos salėje, So. West St., tuoj po sumos.

SPRING VALLEY, Ill. — 146 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 2-ą val. po pietų bažnytinėje salėje.

WESTVILLE, Ill. — 151 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną parapijos svetainėje.

AURORA, Ill. — 154-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 1 val. po pietų, kuopos raštininko bute, 1336 Superior St., Aurora.

CHICAGO, Ill. — 183-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 2 P. M. Gimimo Panelės šventaisios parapijos svetainėje, 68th ir Wash-tenaw, Marquette Park.

NIAGARA FALLS, N. Y. — 170 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną Šv. Jurgio parapijos salėje tuoj po sumos.

DETROIT, Mich. — 171 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną Šv. Jurgio parapijos svetainėje, tuoj po sumai.

CASTLE SHANNON, Pa. — 172 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 1 val. po pietų pas Jurgį Plečkaitį.

WAUKEGAN, Ill. — 177 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną po pamaldų, Šv. Bartulomejaus parapijos mokyklos kambary.

AKRON, Ohio. — 178-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną bažnytinėje salėje, 1414 East Avenue tuoj po mišių.

E. ST. LOUIS, Ill. — 179 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną Nekalto Prasidėjimo Panelės šv. parapijos salėje, 15-ta ir Bough Ave., tuoj po sumos.

ALLIANCE, Ohio. — 180 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 2 val. po pietų pas W. Kasputį, 1112 E. Grand Ave., Tower City, Pa.

THROOP, Pa. — 225-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 1 val. po pietų Vinco Gerdžiūno salėje, 208 Boulevard Ave., Throop, Pa.

W. HAZLETON, Pa. — 226 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną NANTICOKE, Pa. — 234 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 1:30 val. po pietų pas kuopos sekretorių K. Kvedaravičių, 809 S. Han-over St., Nanticoke, Pa.

KANSAS CITY, Kansas — 236 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną iv. Kazimiero parapijos svetainėje po sumos.

AMSTERDAM, N. Y. — 243 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną bažnytinėje salėje tuoj po pamaldų.

MOUNDSVILLE, W. Va. — 249 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 1 val. po pietų, paprastoj vietoj. Visi atsilankykite laiku ir atsiveskite naujų narių.

MINDEN, W. Va. — 251 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną M. Frankausko salėje, Oak Hill, W. Va. Pradžią 1 val. po pietų.

PITTSBURGH, Pa. — 254 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 2 val. po pietų, Ant. Urbanavičiaus name, 3222 Howley St., Pittsburgh.

DETROIT, Mich. — 265 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po sumos, 12 P. M., Šv. Antano parapijos mokyklos kambary 25 ir Vernon Highway.

MILWAUKEE, Wis. — 289 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną po pamaldų, bažnytinėje salėje.

SPRINGFIELD, Ill. — 295-tos kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėje salėje. Malonėkiti visi nariai susirinkti ir naujų atstaveit.

CARBONDALE, Pa. — 298 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną Sacred Heart bažnytinėje salėje. Visi atsilankykite.

PHILADELPHIA, Pa. — 301 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po pamaldų, Šv. Andrijaus parapijos mokyklos kambary, 1123 Lenon St.

GLASSPORT, Pa. — 306 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną oo Nr. 433 Iowa Ave.

susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną pas Juozą Degutį, 503 N. Franklin Ave., 1 val. po pietų.

ELIZABETH, Pa. — 197 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną Šv. Mykolo parapijos bažnytinėje salėje, tuoj po sumai, 1 val. po pietų.

ROCKDALE, Ill. — 204-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 1-mą valandą po pietų parapijos salėje.

REINERTON, Pa. — 220 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 2 val. po pietų pas W. Kasputį, 1112 E. Grand Ave., Tower City, Pa.

THROOP, Pa. — 225-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 1 val. po pietų Vinco Gerdžiūno salėje, 208 Boulevard Ave., Throop, Pa.

W. HAZLETON, Pa. — 226 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną NANTICOKE, Pa. — 234 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 1:30 val. po pietų pas kuopos sekretorių K. Kvedaravičių, 809 S. Han-over St., Nanticoke, Pa.

KANSAS CITY, Kansas — 236 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną iv. Kazimiero parapijos svetainėje po sumos.

AMSTERDAM, N. Y. — 243 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną bažnytinėje salėje tuoj po pamaldų.

MOUNDSVILLE, W. Va. — 249 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 1 val. po pietų, paprastoj vietoj. Visi atsilankykite laiku ir atsiveskite naujų narių.

MINDEN, W. Va. — 251 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną M. Frankausko salėje, Oak Hill, W. Va. Pradžią 1 val. po pietų.

PITTSBURGH, Pa. — 254 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną 2 val. po pietų, Ant. Urbanavičiaus name, 3222 Howley St., Pittsburgh.

DETROIT, Mich. — 265 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po sumos, 12 P. M., Šv. Antano parapijos mokyklos kambary 25 ir Vernon Highway.

MILWAUKEE, Wis. — 289 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną po pamaldų, bažnytinėje salėje.

SPRINGFIELD, Ill. — 295-tos kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėje salėje. Malonėkiti visi nariai susirinkti ir naujų atstaveit.

CARBONDALE, Pa. — 298 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną Sacred Heart bažnytinėje salėje. Visi atsilankykite.

PHILADELPHIA, Pa. — 301 kp. susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną tuoj po pamaldų, Šv. Andrijaus parapijos mokyklos kambary, 1123 Lenon St.

GLASSPORT, Pa. — 306 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 14-tą dieną oo Nr. 433 Iowa Ave.

PRANESIMAS

Šiuo pranešu visoms LRKSA

New York ir New Jersey apskrities kuopoms, kad yra šaukiamas special vajuos reikalų apskrities kuopų atstovų ir jų valdybų suvažiavimas šių metų rugsėjo mėn. 21 dieną, sekmandienį, tuoj po pamaldų Apričkimo parapijos salėje, No. 5th ir Havemeyer Sts. kamps, Brooklyn, N. Y.

Meldžiū kuopų atstovus ir valdybas suvažiavime dalyvauti, nes turėsime daug svarbių vajuos reikalų aptarti. Suvažiavime taip pat dalyvaus ir Susivienymo generalinis organizatorius Pranas Katilius, kuris šioje apylinkėje jau dirbuojasi.

S. Lukoševičius, apskrities pirmininkas

314 So. First St., Brooklyn, N. Y.

IŠTREMTIEJI KANKINIAI!

Tur būt, nėra nelajmingesnių žmonių, kaip tie mūsų broliai ištremitieji iš savo namų, iš savos tėvynės ir nežinomą buveinę, o greičiausiai į amžinastį.

Mes dažnai skundžiamės carų laikais ir anų laikų ištremitųjų ir Sibirą likimu, bet palyginus juos su šių dienų ištremitaisiais, tai anų laikų trėmimas buvo tik šešelis prieš nūdienos.

Kitas dalykas. Jei taip padarytų su žydais, tai šiandien viso pasaulio spauda ir kinas (ekranas) būtų užpilta tomis žiniomis. O jei lietuvius kankina, tai, rodos, nereikalinga nei spaudoje paminėti.

Diktatoriams ir agresoriams rūpi pavergti žmonių, kalinti ir žudyti be jokio reikalo, be jokios tiesos.

Skęstas ir už skustuvo griebiasi. Reikia tame ką nors daryti, bent persitikrinti ar tame bus bent kibirkštelė naudos ar ne.

Kodėl mūsų vadinaujieji inteligentai ir gerieji patriotai šioje šalyje, kurie moka geriau anglų kalbą, kaip lietuvių, tyli ir neprasitaria viešai apie nežmoniškus darbus, žudynes? Ką dar mūsų draugijos, patriotiškieji klubai, kurie turi draugų tarp įtakingų amerikų-kongresmonų, senatorių. Turime ir lietuvių užimančių svarbias ir įtakingas vietas, kaip teisėjų, advokatų, karių ir kitų valdininkų. Kur jie visi šiandien? Kur jų lietuviybė ir tas patriotiškumas? Rodos, nei vieno tokio panašaus nėra, visi tyli ir laukia, kol likimas savaimi viską padarys. Tikrai būtų laikas ištremtųjų ir Sibirą likimu, bet palyginus juos su šių dienų ištremitaisiais, tai anų laikų trėmimas buvo tik šešelis prieš nūdienos.

gas vietas, kaip teisėjų, advokatų, karių ir kitų valdininkų. Kur jie visi šiandien? Kur jų lietuviybė ir tas patriotiškumas? Rodos, nei vieno tokio panašaus nėra, visi tyli ir laukia, kol likimas savaimi viską padarys. Tikrai būtų laikas ištremtųjų ir Sibirą likimu, bet palyginus juos su šių dienų ištremitaisiais, tai anų laikų trėmimas buvo tik šešelis prieš nūdienos.

Zemaičių Jonas

KAS TAS NAZIŲ KOMISARAS LOHSE

Švedų laikraštis "Dagen Nyheter" praneša, kad "vokiečių reicho komisaras "Ostlandui" Lohse yra gimęs Holsteine 1896 m. Prieš paskyrimą į "Ostlandą", jis buvo Šlezvigo-Holsteino gauliteris ir vyr. prezidentas. Lohse dalyvavęs kaip kareivis pasauliniame kare, o šiam pasibaigus grįžęs į savo verslą kaip pirklys. Jis anksti įstojęs į nacionalsocialistų partiją. Jau 1925 metais Hitleris jį paskyręs Šlezvigo-Holsteino "gauliteriu" (apygardos vedėju). Kaip ir daugelis kitų vadovaujamų nacionalsocializmo veikėjų, jis aktingai dalyvavęs Hitlerio kovoje už valdžią. Trumpą laiką jis buvęs suim-

tas. Be to, jis aštuoniom dienom buvęs pašalintas iš Prūsijos landtago ir muštynėse reichstage 1932 m. buvęs taip sužeistas, jog turėjęs būti nugabentas į ligoninę. Jų vardas pagarsėjo, kai kovose prieš komunistus pirmiausiai mėnesiais po Hitlerio įsigalėjimo jis reikalavęs pakarti vieną komunistų vadą už kiekvieną demonstraciją žuvusį nacionalsocialistą. Pagaliau, sakyta švedų laikraštis pastebi, kad Lohse esąs asmeniškai labai artimas naujam Vokietijos ministeriui "okupuotoms Rusijos sritims" — Alfredui Rosenbergui. Jie esą seni draugai iš nacionalsocializmo kovos laikų.

Akademijos auklėtinis sportuojis Pittsburgh, Pa., Šv. Pranciškaus

A. A. MIRUSIEMS SUS-MO NARIAMS

TEOFILĖ GEDVILIENE,
212 kp. narė, gyv. 291 Moffet St., Plains, Pa., mirė rugpiūčio 15, 1941, palaidota rugpiūčio 18 d. iš Šv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapuose Sus-me veilionė priklausė nuo vasario 22, 1925.

VINCAS PLAUSKA,

83 kp. narys, gyv. 211 Hollister Ave., Scranton, Pa., mirė rugpiūčio 22, 1941, palaidotas rugpiūčio 25-tą iš Šv. Juozapo bažnyčios Katedros kapuose. Susivienydam įsirašė spalį 19, 1919 m.

MARĖ PETRUKIČIENĖ,

29 kp. narė, gyv. Cumbola, Pa., mirė rugpiūčio 27, 1941, palaidota rugsėjo 1-mą Saldžiaus Jėzuso širdies parapijos kapuose. Susivienydam priklausė nuo sausio 7, 1919 m.

Amžiną atilsį suteik jų sieloms, Viešpatie, o šviesybė amžina tegu joms šviečia per amžių amžius!

DABAR RAGAUK Old Quaker

Specialis Rezervas

PAGAMINTA IŠ THE-TOP-OF-THE-CROP!

Jūs nerasite gausesnės-skanesnės degtinės visoj Amerikoj! Delto... "OLD QUAKER" yra pagaminta iš parinktinų grūdų, žinomų kaip THE-TOP-OF-THE-CROP!

Liudija *Jo M. Clinton*
Ekspertas per 25 metus; Narys Garsus Nepriklausomas Grūdų Chicago Bd. of Trade.

Malonumas laukia jus išmėginant OLD QUAKER Special Reserve!

\$1.08 / \$1.70
PINT 45 QUART
No. 312 No. 309

GRYNA RUGINĖ DEGTINĖ—86 PROOF—41 DEGTINĖ 4 METŲ SENUMO—The Old Quaker Co., Lawrenceburg, Indiana

DAINUOKIM

"Garsas" išleido vadina-mus "SING SHEETS" su daugena gražių lietuviškų ir amerikoniškų dainų, kurios yra tinkamos dainuoti bankietuose, krikščinyse ir visokiuose susijimuose. Keturių puslapių 36 dainos kainas 5 centai. Imanties daugiau įdėlis nuolaidas. Užsakyti tuojau.

"GARSAS"

73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

AMERIKOS LIETUVIU VEIKLA KOLONIJOSE

SV. PRANCIŠKAUS VIENUOLYNO REMEJU SEIMAS ATIDETAS I SPALIŲ 5 DIENĄ

Pittsburgh, Pa. — Sv. P. darbas visuomet yra vaisingas. Rėmėjų seimas, kuris tradiciniai kasmet įvykdavo paskutinį sekmadienį rugsėjo mėnesio, šiomet atidėtas savaite vėliau, tai yra, į spalį 5-tą dieną.

Vienuolyno Rėmėjų seimas tai svarbus įvykis Katalikų Bažnyčioje, ypač šiandien, kada Katalikų Bažnyčia yra priešų puolama, kada iš jaunimo širdžių yra plėšiamas jų brangiausias turtas — tikėjimas, kada materializmas laiko paveržęs žmogaus sielą. Šiuose audringuose laikuose ypač dvigubai tenka vienuolynams skleisti savo darbą, bet be finansinės paramos, iš savo kilniųjų rėmėjų, tas darbas būtų neįmanomas. Vienas misijonierius yra pasakęs: "Ypač daug turime nustoti, neturėdami rėmėjų mūsų darbams. Patys vieni mažai ką galime padaryti." Rėmėjų draugijos ir seimai duoda progos veikti bendromis jėgomis ir toks

gas. Sujungtos žmonių jėgos daugiau gali nuveikti, negu pavienės. Taip pat bendram darbui yra užtikrinta ir Dievo palaima, nes Kristus yra pasakęs: "Kur du ar trys bus susirinkę mano vardu, ir aš būsiu jų tarpe."

Kiekvienas katalikas turi jausti pareigą padėti vienuolynams savo aukštus tikslus Dievo ir artimų gerovei siekti. Tą galima padaryti šiais būdais:

1. Prisirašyti prie vienuolyno rėmėjų ir aktyviai dalyvauti jų darbuotėje.
2. Dažnai melstis už kunigus, vienuolius ir prašyti daugiau darbininkų Kristaus vienuogynė.
3. Remti vienuolynų darbuotę savo aukomis, o ypač užrašant jiems dalį savo turto, testamente. Kardinalas Manning yra pasakęs: "Blogas yra testamentas, kuris neturi vardo mūsų Viešpaties tarp savo paveldėtojų."

LIETUVOS PRANCIŠKONAI ĮSIKURIA PITTSBURGE, DANGUN ZENGIMO LIETUVIŲ PARAPIJOJE

Nesenai Amerikon atvykęs T. Justinas Vaškys, buvęs Kretingos Šv. Antano Kolegijos rektorius ir "Pranciškūnų Pasaulio" redaktorius iš Pittsburgho vyskupo J. E. Hugh C. Boyle, didelio lietuvių prieteliaus, gavo leidimą Pittsburgho diecezijoje įkurti Lietuvos Pranciškūnų vienuolyną.

Dangun Zengimo lietuvių parapija, North Side, Pittsburgh, pavedė Lietuvos Pranciškūnams nedidelius parapijos namus, kuriuos gerasirdžiai Pittsburgho lietuviai, ypač šie: Trečtininkės ai rūpinasi įrengti. Šiame gal būt, vieninteliam lietuvių Pranciškūnų vienuolyne jau apsigyveno T. Justinas Vaškys, O. F. M. Kitas lietuvis Pranciškūnas Tėvas Juvenalis Liauba, kuris šiomet Milane, Italijoje, baigė teologijos studijas, atvažiuoja Pittsburghan rugsėjo mėn. viduryje. Lietuvos Pranciškūnų vienuolyne Pittsburghe apsigyvens ir vienas lietuvis klierikas, kuris netrukus atvažiuos iš Berlyno, ir vie-

nas brolis, kuris atvažiuoja iš Argentinos.

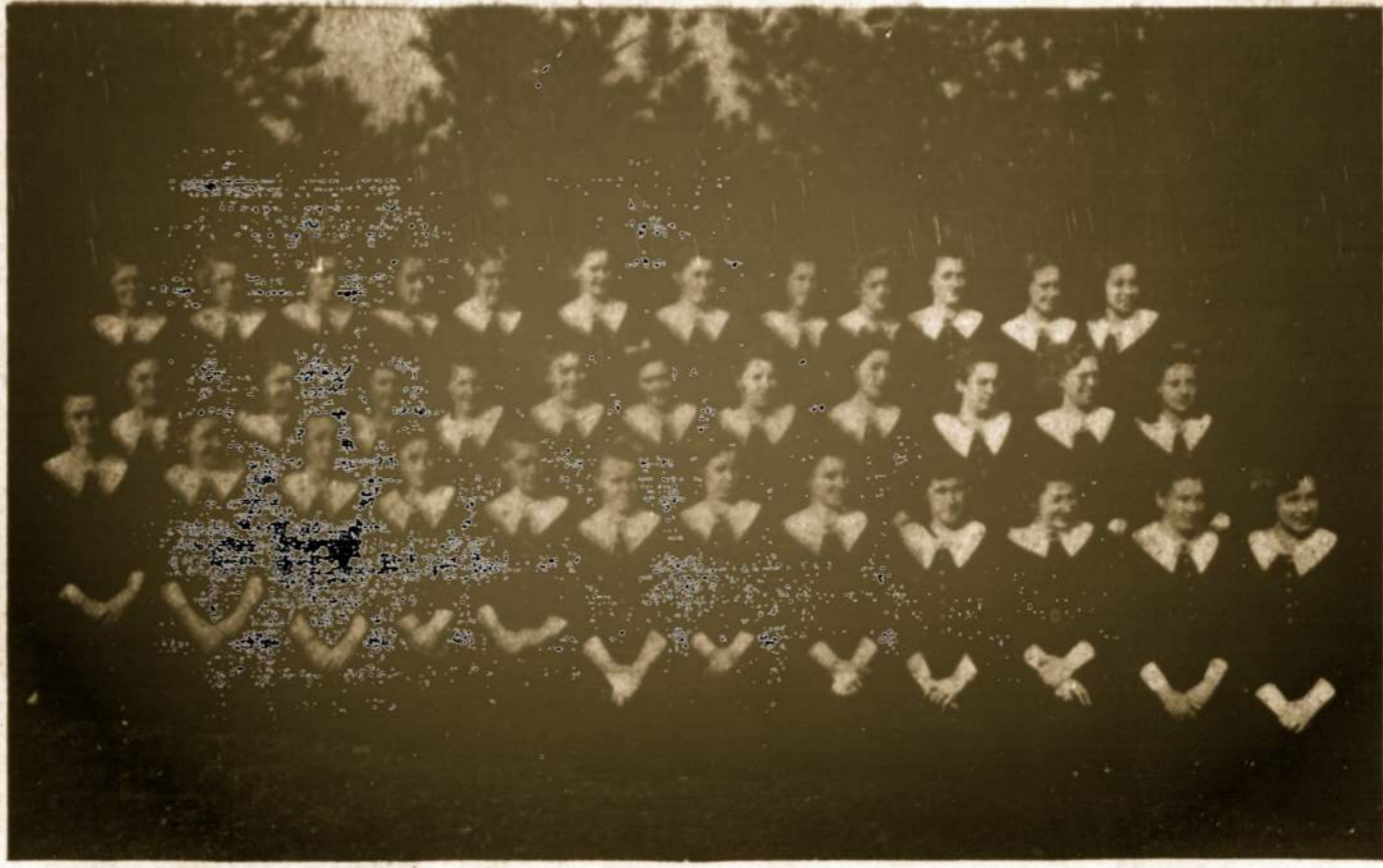
Įsikūrę Pittsburghe Tėvai Pranciškūnai pradės leisti religinio turinio žurnalą Šv. Pranciškaus Varpelį, susitarę su klebonais padės jiems organizuoti Trečtininkus. Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės centro valdyba daro žygį, kad vienas iš lietuvių pranciškūnų būtų paskirtas Amerikos Lietuvių Trečtininkų Vizitatorium.

Tėvai Pranciškūnai važinės taip pat su misijomis ir rekolekcijomis ir visur, kur tik reikia padės Amerikos lietuvių parapijų gerb. klebonams.

Iš viso, Tėvai Pranciškūnai, kiek jų jėgos leis, dirbs Dievui, Tėvynei ir Amerikos lietuvių gerovei.

Yra vilčių, kad nedidelis Lietuvos Pranciškūnų būrelis Pittsburghe padidės naujais nariais iš pačių Amerikos lietuvių tarpo.

Tėvai Pranciškūnai, įsikūrę Pittsburghe ir sustiprėję galės geriau išvystyti Pranciškūniškąją veiklą Amerikoje ir Lietuvoje.

Pittsburgh, Pa., Švento Pranciškaus Akademijos auklėtinės

HARTFORD, CONN.

LDS Seimas

Šiomet Lietuvių Darbininkų Sąjungos seimas įvyks Hartforde, lietuvių katalikų parapijos mokyklos salėje, rugsėjo 14 ir 15 dienomis.

Seimas prasidės su šv. Mišiomis, kurias laikys J. M. prelatas Ambotas 11 valandą (nauju laiku). Pamokslą sakys kunigas Kripas.

Pirma sesija bus antrą valandą mokyklos salėje. Mokykla randasi prie kampo Capitol Ave. ir Broad St.

Sekmadienio vakare, rugsėjo 14, 7:30 P. M., mokyklos salėje bus vakarienis su programa — kalbomis ir dainomis.

Rugsėjo 15 bus šv. Mišios už mirusius Darbininkų Sąjungos narius — dainės.

Vietinė kuopa stropiai veikia prisirengimui prie seimo. Paulina Ambrasiene yra pirmininkė. Mrs. J. Manikienė yra išdininkė. Juozas Leonaitis raštininkas, o Andrius Pateckis finansų raštininkas.

Komisija prašo, kad delegatai ir delegatės nuvažiuotų į salę ir tenai jiems bus parūpinta nakvynė ir tt. Priėmimo komisiją sudaro Juozas Bernotas, 7 Putnam Heights, ir Agota Zilionienė, 33 Babcock St.

Pirmadienio vakarą, rugsėjo 15, apie 7:30, bus koncertas, kurį atliks vietinė parapijos choro grupė vadovaujant Justui Balsiui, vargonininkui.

Kitos Žinutės

Parapijinė mokykla atsidarė rugsėjo 3. Viso yra apie 150 mokinių. Galėtų būti daugiau, nes lietuvių katalikų vaikų daug daugiau. Lietuviai tėvai raginami ir kviečiami siųsti savo vaikučius į lietuvių katalikų savąją

mokyklą. Ypatingai šiomet norime, kad į pirmuosius skyrius įsirašytų daugiau vaikučių. Taipgi į vaikų darželį (Kindergarten) priimami vaikučiai, kurie turi 5 metus. Taigi, lietuviai tėvai, pasirūpinkite tuomi. Dar nėra pervėlu. Dėl platesniųjų žinių galite pasikalbėti su gerb. kunigais arba seselėmis.

Hartfordiečiai irgi liūdi dėl Tėvų Marijonų provincijolo kunigo dr. Navicko mirties. Ir jie užjaučia Tėvams Marijonams netekusiams savo brangaus vado. Lai Dievas būna geras ir teikia vadą, kuris galėtų eiti kunigo dr. Navicko pėdomis ir vesti, kaip jisai vedė, lietuvius ir lietuvių jaunimą į kilniausią ateitį.

Vyčiai perėmė antradienį turėjo savo susirinkimą. Rengia semi-formal šokių ir status linksmą teatrą, kuriam vadovaus komisija su Pranu Mončiūnu priešakyje.

Šiomet parapija tikisi turėti nepaprastą bazarą. Pasiseks, jei gaus mes visi kaip vienas darbuosimės.

CIC arba Connecticut Lithuanian Catholics turės savo 10 metinę Olimpiadą, arba Field Day. Taj bus Hanover Park, Meriden, Conn., rugsėjo (Sept.) 14, sekmadienį. Komisija nuosirdžiai kviečia visos valstybės lietuvius atsilankyti ir linksmai praleisti laiką. Prasidės apie pirmą valandą po pietų ir kaip kasmet bus imtynės, bėgtynės, šokiai, užkandžiai ir tt. Nieks nesigailės atvykęs.

Šiomet mūsų parapijos mokyklos High School (pirmu du metu) gražiai prasidėjo. Iš viso 56 mokiniai. Kambariai kaip ir pilni. Naujoji seselių viršininkė sesuo Leona.

PHILADELPHIA, PA.

Žinutės

Katalikiškame lenkų laikrašty "Przewodnik Katolicki" rugsėjo 5-tos laidoje tilpo ilgokas 44 eilučių eilėraštis, parašytas vietinio viengentio Kazio Vidikausko, pašvęstas paminėjimui 600 metų Gedimino mirties sukaktuvių. Šis laikraštis išeina New Britain, Conn.

Rugpiūčio 26-tą mirė viengentis Liudvikas Stankus, o rugpiūčio 30-tą iš Šv. Jurgio bažnyčios nulydėtas į Šventojo Išganytojus kapus. Jo laidojimu rūpinosi mūsų jaunas viengentis — graborius Juozas Balinskis.

Rugsėjo pirmą dieną vietiniai lietuviški jaunūčiai muzikantai — muzikantės "Vytauto Parke" buvo suruošę savo pikniką.

Rugsėjo 4-tą jauna Emilija Pūkaitė išvyko tęsti mokslą į Šv. Juozapo Marijos Villos Akademiją.

Marė iš Mozūrijos

DR. RENTELN PRIEMĖS ŪKININKŲ DELEGACIJĄ

Per Kauno radiją buvo pranešta, kad Vokietijos generalinis komisaras Lietuvoje Dr. Renteln šiomis dienomis priėmęs lietuvių ūkininkų delegaciją, vadovaujamą J. Tumo. Komisaras pareiškė, kad kiekvienas ūkininkas galys jam asmeniškai išdėstyti savo norus ir kad jis viską padarys padėti ūkininkams atitaisyti tai žalai, kurią jiems padarė bolševikai.

KUN. J. BRUŽIKAS VEDA MISIJAS

Gausiems kun. Jonu Bružiko draugams Amerikoje malonu pranešti, kad kun. Jonas Bružikas išliko Lietuvoje ir jau pradėjo vesti savo mėgiamas misijas.

Apie kun. J. Bružiką buvo paleista įvairių gandų, kai jis buvo bolševikų suimtas. Dabar paaiškėjo, kad jis liko gyvas ir laisvas ir vėl skelbia misijas. A.

NAZIAI KONTROLIUOJA LIETUVOS PIENĄ

Pranešta, kad visose Lietuvos pieninėse privaloma iškabinti skelbimą trimomis kalbomis apie tai, kai ant pieno produktų atsargų uždedamas kariuomenės vyriausiosios vadovybės draudimas. Leisti pieneš piniene galima tik vyriausiojo kariuomenės vado leidimu. Toliau buvo paaiškinta apie privalomą įpokavimą ir žymėjimą ant sviesto siuntų (svoris, ženklai ir t. t.).

MAISTO REIKMENŲ KRAUTUVĖS ĮVEDĖ 5 DIENŲ SAVAITĖS DARBĄ VISUOSE SKYRIUOSE

A & P Sumažintų Darbo Valandų Planas, Išmėgintas New Yorke, Bus Išplėstas Visoje Organizacijoje

NEW YORK.—John A. Hartford, prezidentas Great Atlantic and Pacific Tea Company, pranešė, kad ši įstaiga įvedė visuose savo skyriuose 5 valandų darbą savaitėje.

Penkių dienų, 48 val savaitėje darbas įvedimas yra istorinis dalykas maisto industrijoje.

Šis naujas patvarkymas A & P krautuovėse buvo įvestas dar prieš Labor Day. Darbininkai dirbdami penkis dienas savaitėje, gaus atlyginimą už šešias dienas.

Šios kompanijos nusistatymas — mokėti darbininkams didesnes

algas, pagerinti darbo sąlygas ir sutrumpinti darbo valandas. Neatsižvelgiant į darbininkams sutrumpintas valandas, šerinkai dėlto nenukentės, nes ši įstaiga gauna pritarimo visuomenėje. Kada visuomenė remia, tuomet galima pigiau produktus parduoti ir turėti tam tikrą pelną. Pakėlimas darbininkams algų sieks į metus \$4,000,000.

Sumažintos valandos yra samdinių šėras, sako Mr. Hartford, iš "generalio numušimo operavimo išlaidose, kuris atsirado dėl pagėrėjusio mūsų metodo distribucijoje."

(Sk.)

NAUJI TEATRUI VEIKALAI

TIK KĄ IŠEJO IŠ SPAUDOS NAUJI KUN. J. K. MILIAUSKO VEIKALAI SCENAI

Dainų ir Juokų Jomarkas

Paras vienas akte. Veikalas kupinas rinkinių juokų, nepaprastų špou ir įvairiausių dainų. Vaidinamas gyvas ir begalo juokingas. Vaidina septyni asmenys, priartiant vyrų chorui. Užima visą valandą suvidinti. Kaina 40c.; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—25c.

Komedijos

1. Ponas Tėsa ir Ponas Arbūzas. Trumpas, bet labai juokingas veikalėlis, atvažiuojantis šių laikų keliaujančių parduotėjų gudruma, kurian kartais būna klaidūs. Suvidinamas į penkis minutes. Vaidinime dalyvauja trys asmenys.

2. Abraomas ir Raulas. Su žydu scenoje visuomet yra juokų. Šis dialogas yra nepaprastai juokingas. Suvidinti užima septynias minutes.

3. Supradėtas ir Jo Gėgė. Veikalėlis atvažiuoja du skirtingu darbininkų tipu. Jų "darbu" scenoje, tai tikrai reikia kvatotis. Suvidinti galima į dešimt minučių. Vaidina trys asmenys.

Vinos trys komedijos išpausdintos vienoj knygotėj. Kaina 35c.; imant nemažiau kai 4 egzempliorius—25c.

Amerikos Kaimo Mokykla

Paras vienas akte. Tai veikalas pilnas patikusių juokų, gyvų dainų ir netikėtų špou. Nuo pat veikalo pradžios iki pabaigos tik juokis, juokis ir juokis... Tokia mokykla teatras tik palyklio valke vaidinotėje, todėl ir vaidinamas šis veikalas faru. Vaidinamas užima visą valandą. Vaidinotų septynetą. Kaina 45c.; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—30c.

Visi viršvardinti veikalai gausami "Garso" Administracijoje.
"GARSO" ADMINISTRACIJA
73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Penn.

MOST AMAZING TYPEWRITER FEATURE EVER PRESENTED... MAGIC MARGIN

ROYAL'S NEW NO. 2

Space for name, address and telephone number!

Pittsburgh, Pa., Sv. Pranciškaus Akademijoje auklėtinės ikyje aukštę protinį išsilavinimą.

SOVIET "PROTECTION" AND NAZI "LIBERATION"

The last days before the German-Soviet war started, Lithuanians experienced a dreadful existence that resembled the Bartholomew massacre. The GPU agents staged a virtual pogrom of Lithuanians throughout the country. However, on June 23, 1941, the Lithuanians revolted in Kaunas and Vilnius and throughout Lithuania against their oppressors.

At 10:30, on June 23, the insurgents in Vilnius and Kaunas proclaimed the restitution of an Independent Lithuanian State and the formation of a Provisional Government.

The sound of the Liberty Bell, gift of American Lithuanians to Independent Lithuania, was heard and the Lithuanian National Anthem was played from the radio station for the first time since the Soviet occupation on June 15, 1940.

Within a few hours all Government buildings in Kaunas were in the hands of the insurgents and the Lithuanian State emblem Vytautas the White Knight, with the national flag, were flying over the War Museum, in the center of town. The Provisional Government born out of this insurrection headed by Dr. J. Ambrazevičius, deputy premier, according to its declaration "is endeavoring to base Lithuania's future on principles of national unity and social justice."

In Vilnius where the sovietized Lithuanian army played a most important role in the uprising, the retreat of the Red Army was proceeding the whole day of June 23. The historic Gediminas Hill in Vilnius again was a silent witness of Lithuania's resurrection. The vanguard of the German Army entered Kaunas and then Vilnius in the afternoon of June 24.

All these facts, confirmed by the Lithuanian press in Kaunas, indicate that on June 23, while the bolsheviks were withdrawing and the Germans were a considerable distance from the Lithuanian Capitals, Lithuania was actually once again free and independent from both the Soviets and the Germans.

In this connection it has been noted that Lithuanian efforts towards freedom were greeted by German officials with ominous silence. It is evident that Lithuania's civil administration, if permitted to function, will be compelled to participate in the European new order. To what extent that participation will follow remains to be seen. The very latest news seems to indicate that this Provisional Lithuanian Government from the very outset became persona non grata with the Nazi Germany and Lithuanians are wondering whether or not there will be any difference between Nazi "liberation" and Soviet "protection."

AMERICAN LITHUANIAN ACTIVITIES

The 19th anniversary of recognition of Lithuania de jure by President Harding on July 27, 1922, was commemorated in numerous Lithuanian colonies in this country and special programs were arranged for this occasion. The gratitude which the Lithuanians feel towards this Country for its stand on the question of independence of small nations was emphasized in each instance. Commemorations were held in Boston, Brockton, Mass.; Pittsburgh, Pa., and other cities.

In Boston, Mass. a special program was arranged in Faneuil Hall by a committee which was comprised of Lithuanians, Latvians, and Estonians and headed by Mr. A. O. Shallna, Lithuanian Consul, The State and Municipal officials took part in the event. From the resolution adopted by the participants, we quote the following extract:

"Be it further resolved that we, the members of the Baltic American Society of New England, endorse the policy of President Franklin Delano Roosevelt of effective aid to the endangered democracies and of the restitution of a free association of independent states including the Republics of Estonia, Latvia and Lithuania."

A local newspaper, "The Boston Traveler", in its editorial of July 25, 1941, echoed the Baltic American ceremony in Boston on the following lines:

"A colorful ceremony will take place at Faneuil Hall on Sunday. Americans of Estonian, Latvian and Lithuanian extraction will unite in a pledge of undying allegiance to the democratic principle preserved here, but temporarily lost in their native lands."

"The Baltic states, like Holland and Belgium, are in a geographically tragic plight. They are caught between the upper and nether millstones of two great powers, Germany and Russia. They have the seacoast and the harbors vital to Berlin and Moscow.

"The peoples of the Baltic countries are neither Nazis nor Communists; they are Estonians, Latvians and Lithuanians. They know that the political integrity of their lands is possible only with the triumph of the democratic principle.

"Americans of Baltic descent are doubly devoted to the principle of democracy, as devoted American citizens and as devoted descendants of races that did not lose the love of freedom under centuries of oppression."

Lietuvos miškų valdyba ragina savo įstaigas pranešti jai žinių apie miškų administracijos sąstatą 1941 m. birželio 22 d. Taip pat reikalaujama žinių apie cigulius, žuviusis karę, ir apie sovietų valdžios paleistus iš tarnybos tarnautojus.

AMONG US LITHUANIANS

By SAL. G. BEKAMPAS

"Such popularity must be deserved"—Miss Evelyn Miskinis, of Detroit, Mich., was chosen "Miss Lithuania of Detroit—1941", from 20 contestants in a beauty contest held recently at Capitol Park. The contest, an annual, was sponsored by the Lithuanian Dramatic Club of Detroit.

Mrs. Albert Covaleski and children, of New Britain, Ct., are spending three weeks at Sound View, Conn. Her husband was the former steward of the Lithuanian Citizens Club, and is now working at Tafner's Mfg. Co., on defense orders.

It seems that Anthony Ambrozaitis, the well-known route salesman for Grablick's Dairy of Pittston, Pa., had an "axe to grind" on local Lithuanian activities in his column last week. Many of the Garsas readers will appreciate hearing more of Mr. Ambrozaitis. Keep up the good work, Anthony!

The fall and winter season of social functionings should be in full swing up in Hartford, Ct., since the grand opening of the Lithuanian ballroom took place on September 6th.

The many friends of Miss Valerija Zaliaduonis of Wilkes-Barre Township will be pleased to learn that she is about once more following a recent illness. She is a popular member of the BVM Sodality of Holy Trinity Church and takes an active part in various church affairs.

Taking time out from his business, Joseph W. Shergalis of Wilkes-Barre, had his coat off during the primary election this week and was out canvassing the town for votes. He

aspired for a place on the Wilkes-Barre City School Board. As many know, Mr. Shergalis operates a bottling establishment and has carried on a successful business for many years.

Misses Ann and Sue Karlonis, Helen Radavitch, Vera Layman and Mary Shepenski have returned from White Sands (a summer resort in Connecticut), where they spent their vacations. They had as their guests for the week-end, Mary Cheskus, Helen Lestauskas and Sophie Orzechoski. All are residents of New Britain, Conn.

Falling in the garden at her home, Mrs. Anthony Sincavage, of Sugar Notch, suffered a fracture of her right wrist last week. She is reported resting comfortably and her friends hope for a speedy recovery. She is the mother of the well-known Sugar Notch mortician.

Answer to Wethersfield, Ct.—You can reach Mr. William T. Kvetkas by writing, in care of the Garsas, address P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

Do You Know That?—There is a Lithuanian Legion of America, the Stanley Ryz post of New Britain, Conn., where all former ex-war buddies hold their meetings regularly and have a prominent part in the affairs of their community.

And speaking of those past World War veterans, jot down the name of William Senesky, who operates Bill's Cafe in the city of Wilkes-Barre. His business place is bedecked with many a memorable photograph of by-gone days and where an old-timer may renew acquaintances.

LITHUANIA--MY MOTHER...

Seattle, Washington.—Seattle'io laikraštis "University District Herald" rugpiūčio 29 d. išspausdino:

Only Non-Native Poet in New Volume is U Student From Baltics

Expresses Appreciation of America in "The Muse"

A rare honor has come to Arejas Vitkauskas, 4035 15th Ave. N. E., native of Lithuania, who is attending the University summer school. His is the only contribution by other than American-born writers included in a book of poetry, "The Muse" (Horizon House, 1941), dedicated to Henry W. Longfellow.

A writer by profession, Mr. Vitkauskas has been in America only a few years and has written in English less than a year. He is widely conversant with Baltic languages.

Following is his poetic tribute to his new-found land of freedom, entitled: "I—For America!":

Lithuania—my Mother,
There I was to peasants born,
But Columbia—my Other
Love, which I with thoughts
adorn!

When my Mother, slave to
Czardom,
Was compelled to death—exhaust—
Best of sons in name of freedom
Burned their souls in holocaust:

Then Columbia, as Mother,
Gave protection, roof and peace
And my brothers, their land's
smother
Crashed from these shores piece
by piece...

Far and wide beyond the ocean
Came the name: United States—
Million brothers by emotion
Gave Columbia their fates:

Of the liberty and glory
Also I heard wordly fame—
To enjoy the dream of story
To new shores with others
came...

For my thoughts and how I feel
Here I found no kind of bars—
Let be strong our commonwealth
With Old Glory's stripes and
stars!

INDEPENDENT OPINION

Imperial Policy Group,
London, England.

"The fate of the Baltic States is one of the least-talked of, but most calamitous of many tragedies which have occurred since Europe went mad. Much propaganda has been made to convince everyone that Estonia, Latvia and Lithuania joined the Soviets of their own free will. They were in fact occupied by the Red Army. The elections were a farce.

"Every report shows that these unhappy peoples regard their conquerors in exactly the same light as other peoples conquered by Germany regard their own masters.

"No one in this country has tried or is trying to provoke Russia; but that does not mean we can ignore or excuse her encroachments or aggressions."

(Memorandum of Information of Foreign Affairs and the World Crises, Feb., 1941.)

Remk savo vyriausybe
nioje nacionalės rintis va-
landoje. Statyk apsaugos
siens perkant Apsaugos
Taupymo Bonus ir Zenkle-
lius.

SPORTS

By: SAL. BEKAMPAS

SCRANTON LOOP ELECTS OFFICERS

A meeting of the Scranton Lithuanian Bowling League was held recently at the Endicott-Johnson shoe store on North Main Avenue in Scranton and officers elected for the coming season. John Atachunas was re-elected as president for the fourth year. Joseph Vaichaitis will do the secretarial work, and William Senesky has been returned to the treasurership for the fifth consecutive time. Anthony Petronis will be the peace official for the year.

League activities will begin Tuesday, Sept. 4, at Sam's Recreation in Scranton. The league will consist of the following teams: Stirna's Cafe, Peffer's Bar and Grill, Noreika's Morticians, Standard Tru-Age, Carter's G. E. Appliances, and Ed. Bellen's Insurance.

SIGNED TO PLAY FOOTBALL

Vic Baylock, one of New Britain's outstanding athletes and a former football captain at Syracuse University has been definitely signed to play football with the Hartford (Conn.) Blues.

Another New Britain star who has been signed by the Capital City Club, is Bennie Vaznelis, a backfield ace who made his football mark a member of the Morehead college team in Kentucky.

WINS OUR VOTE

Pete (Gray) Wysner, sensational one-armed out-fielder of the Hanover A. A. club in the NEP league, wins our vote for being the most courageous and persistent of all athletes. Though terribly handicapped this Lithuanian-American lad hailing from Nanticoke, Pa., did not even hesitate for fear of his disability in quest of fame in his chosen profession. He is 24 years of age and a southpaw.

MOZUR READY

Bill (Mozur) Mozuraitis, who was injured last year while playing on the line for Syracuse University, is ready for a comeback this year with the Orange. The Wilkes-Barre boy is a product of Wyoming Seminary.

ON CARD AT LYCOMING COUNTY FAIR

Eddie Grigaitis, 112, of Wilkes-Barre, is one of the local boxers appearing on the program at the amateur boxing show at Lycoming County Fair in Hughesville.

The bouts are scheduled for Friday night.

Eddie is the ace of Wilkes-Barre's best amateurs to be selected along with other amateur boxers from Washington, Baltimore, Tamaqua, Williamsport and Johnstown.

LET'S HEAR FROM YOU, JOHNNY!

This column has received some favorable comments about the Paquonock (Conn.) "Lith" baseball team which has been attracting considerable attention up New England way. "Yours truly" would like to hear more from Skipper Johnny Welch who has his team roosting up on top in the Connecticut circuit. Send along the dope, Johnny, we will gladly publish it.

DOING ALL RIGHT

The Hanover section of Nanticoke, Pa., seems to be earning a spot in the athletic world with its Lithuanian athletes. From reports that this columnist gathered, the news is pleasing

to know that Joe Kamarauskas is carrying on his diamond achievements up in Buffalo, N. Y., where he is employed. Playing semi-pro ball this season, Joe has upheld his town tradition of being an outstanding performer.

MAJOR LEAGUE KEGGLERS BEGIN SEASON

The curtain was raised last week in the Times-Leader Evening News Major Bowling League when twenty top-notch teams toed the mark. Nineteen matches will comprise the first half schedule, contests to be played every Saturday night.

Again carrying the colors of the Bartels Beer squad towards a championship, and their eyes focused to compete at the ABC annual classic at Columbus, O., this year are John "Skippy" Skiptunas and the Kisloski brothers, Pete and Tony. Here's wishing you boys the best of luck.

DO YOU REMEMBER WHEN??

Al Pascavage, formerly of Kingston, Pa., but now residing in Plains, Pa., was a brilliant cage performer on the St. Mary's Church basketball team in the defunct Holy Name League. Al was the big noise on the West Side quintet as manager and captain. He "strutted" his stuff on various courts, and was a real 'live-wire' to keep basketball up to its high standard. Al sure could do wonders with the "leathered-oval."

PLENTY OF WEIGHT ON THIS LINE

Detroit University is banking largely on a group of fifteen returning lettermen to carry the Titans to a good record in a tough, representative nine-game campaign that is to open against Indiana, and include Arkansas, Manhattan, Marquette, Villanova and Creighton as the other top assignments.

Starting in the middle of the line—which will be heavier this year than in recent seasons, captain Vince Banonis, 208 pounds, will do the big job at center. Big individuals will man the other posts whose weight averages 223, 210, 200 and 199

A REAL HE-MAN SPORT

When some of the Wyoming Valley sports enthusiasts seek thrills of their favorite dish, it is none other than that real he-man sport of handball that attracts a crowd. Many will agree that the cream of the crop of handball artists hail from Inkerman, Pa., where the game is always alive. Performing on the court last week against the champions of Lackawanna county was Johnny Marcelonis who carried the colors of Inkerman A. C. Other well-known stars also participated.

TALENTED FULLBACK

Johnny Grigas, a big speed fullback with Holy Cross College, came into his own toward the close of last season, and with a year behind him he should be little short of terrific this fall. Holy Cross football players were tormented with so many ailments last fall that the Crusaders could seldom field a co-ordinated team. The Purple played its old rival, Boston College, to a stand-still in its final game, however, and on that day it was the equal of the eastern champions until a last-period break cost it a scoreless tie, if nothing more.

REMEMBER WHEN!!

Back in the fabulous twenties when basketball reigned supreme at the Holy Trinity Church hall in Wilkes-Barre, it was the famous K. of L. team that were 'tops' among the various Luzerne County amateur clubs. The boys sure did put up some exciting battles with the strongest quintets at that time. Players who donned the 'red and black' uniforms with the K. of L. were the Zemaitis brothers, Joe and Johnny; Billy Solinski, Stremus brothers, Clem and Al Brookus, Tony and Al Zupko, "Babe" Yanuska, Bill Rice and Billy Whitecavage. Bill Dauksys was the team coach.

HE WAS FAST

Wherever there was a track and field meet, the program of events was never complete unless the name of Bill Shergalis appeared on it. This Hill-topper from the Heights section was a speed demon on the cinder track in past years. How he could 'pick-em up' and lay-em down was nobody's business. Bill does have plenty of time nowadays to recollect on his past doings as he is one of the linotype operators on the Wilkes-Barre Record, a morning publication. The last we heard of Bill, was, that he is coming back into the picture as a golfer.

B. ESUNAS RECEIVED HIS WINGS

Mr. Bernard Esunas, a husky, tall Lithuanian of Washington, D. C., who just managed to come within the maximum age, weight and height requirements for an Army Flying Cadet, received his Wings as Second Lieutenant at Barksdale Field at Shreveport, La., on August 15th. He is an alumnus of Texas University where he excelled in sports. Before joining the Army Air Corps, he was employed as a geologist with the Byrd-Frost Co. of Texas. Mr. Bernard Esunas has been assigned as an instructor at the same Air Field.

His brother, Ladislaus J. Esunas, who has taken a prominent part in Baltic Club activities is a private in Co. K, 175th Infantry Reg., 29th Div., at Camp Meade, Md., and will be on a 2½ months of maneuvers in Virginia and the Carolinas starting September 15th. H. V. S.

Amerikos pelieciai! Išgirskite mūsų Prezidento atsiskaukimą! Pirkite Apsaugos Taupymo Bonus ir Zenklelius reguliariai.

SUPRASKITE APIE VYNĄ!

Jūs parodote savo supratimą pirkdami GREYSTONE—populiariausią vynu parduodamą Pensylvanijoje. GREYSTONE neturi rivalų dėl savo gerumo ir skonio.

GREYSTONE California
PORT, SHERRY, WHITE TOKAY, MUSCATTEL
179 95¢ 50¢
Alcohol 20% by vol.
SAUTERNES 5L 38 1/2 Gal.
ZINFANDEL 5L 35 Gal.
CLARET . . . . 44c Gal.

GREYSTONE
California
QUALITY WINES
© 1941 Straight Wine Corp., Phila.

"ŠVENTOJI VALANDA" MALDOS IR GIESMES

Sutaisė KUN. J. K. MILIAUSKAS

Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje teloa maldos ir giesmės su gaidomis tain kad žmonės gali sekti kunig maldose ir giedoti giesmes su choru.

Kaina 15 Centų,

Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų

Reikalaukite:

"GARSO" ADMINISTRACIJA
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

LRKSA 4 APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Bertaininis 4-tos Penna apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 28, 1941, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, Plymouth.

Pradžią 2 P. M.

Apskrities valdyba išduos išvažiavimų raportus ir apyskaitas. Bus naujų sumanymų ir planų kas link ateities veikimo. Taip pat svarbu bus pasitart aukšnio aruodo vajuos reikalais, kad mūsų apskritis galėtų įvykdyti nusikirtą kvo.ą ir laimėti dovaną.

Visų kuopų, priklausančių prie apskrities, atstovai dalyvausite susirinkime.

Pr. Jurevičius, pirmin.
P. V. Zdanavičius, sekr.

5 KUNIGAI DALYVAVO LAIDOTUVĖSE

Iš Wyoming Klonio penki kunigai buvo nuvykę į a. a. kun. dr. Jono Navicko, MIC šermentis ir laidotuves į Marianapolį, Thompson, Conn. Būtent, kun. J. Kasakaitis, kun. J. K. Miliuskas, kun. A. Sinkevičius, kun. J. Kundreckas ir kun. M. Ozalas.

KUNIGŲ ATMAINOS

Šiomis dienomis Scrantų diecezijos vyskupas W. J. Hafey padarė kai kuriuos naujus kunigų paskirstymus, kurie palietė ir porą lietuvių kunigų.

Buvęs Pittstono Šv. Kazimiero parapijos asistentas kun. Mykolas Ozalas paskirtas asistentu Scrantų Šv. Jozapo parapijon.

Pereitą pavasarį išvestas kun. J. J. Tribendis paskirtas asistentu Pittstono Šv. Kazimiero parapijon.

LANKESI

Antradienį, rugsėjo 8-tą, lankė LRKSA Prezidento žmona, LRKSA 163 kp. narė ponė Anelė Šimutienė ir daktaro P. Atkočiūno žmona ponė Ona Atkočiūnienė iš Chicagos. Viešniai taip pat lankėsi pas ponios Atkočiūnienės gimines Mahanoy City, Pa, ir Philadelphiaje ir ta proga atlankė savo pažįstamus kitose kolonijose.

Antradienį, rugsėjo 9-tą Centro Raštinėje lankėsi plymouthjetės ponitės — Jonušienė ir Poškaitienė.

CLAM BAKE

Sekmadienį, rugsėjo 14, Lietuvių Progresyvis Klubas rengia linksmą ir paskutinį šiame sezono Clam Bake. Tai bus smagiausias šios vasaros pasilinksminimas. Bus valgyti ir gerti, kiek tik kas norės. Gera muzika gros šokiams. Kurie nenorės šokti, galės valtelėmis pasilirstyti ir žuvaltį. Bus atletikos programa su dovanomis. Taipgi bus bendras visų dainavimas.

Nei vienas nepraleiskit progos, atvažiuokit ir su klubiečiais smagiai laiką praleiskit Clam Bake įvyks visoms gerai žinomaj vietai Sparglet Lake.

Pradžią 12 val. dieną ir trauksis iki 10 val. vakaro.

Tat kviečiame atvykti.
Rengėjų Komitetas

ANGLISKAI LIETUVISKAS ŽODYNELIS

Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus lengvai galima anglis susikalbėti.

Žodynelis susideda iš 1000 žodžių, parankus net 1000 žodžių ir kiekvienam reikalo naujū.

Kaina 1 Doleris

"GARSAS", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

WYOMING KLONIO LIETUVIŲ DIENA

Darbo Dienoje, rugsėjo 1, Sans Souci parke įvyko 28-ji metinė Wyoming Klonio Lietuvių Diena.

Žmonių dalyvavo keli tūkstančiai — vietinių ir iš kitų rajonų. Iš tolimesnių svečių teko pastebėti muziką J. Jankų ir artistę ponią Jankienę iš Brooklyn.

Kaip buvo skelbta, 5 P. M. parko paviljone prasidėjo meniškoji Lietuvių Dienos programa, kurios pasiklausyti susirinko apie 600 žmonių. Programa buvo rūpestingai parengta, tik negerai, kad aplinkui užė mašinos ir pati publika daugiau judėjo, krutėjo, tarpusavy šnekučiavosi, negu klausėsi programos.

Programą atidarė L. Dienos rengimo komiteto pirmsėdis Pr. Katilius ir pristatė vedėją jauną advokatą A. W. Valinčių (Wallace).

Jungtinis parapijų choras, vadovaujan veteranui muzikui Juozui Stulgaičiui, sugiedojo "Star Spangled Banner" (kartu su visa publika), ir sudainavo šias dainas: "Galingas Didis Mūsų Dievas", J. Brazaičio; "Mes padainuosim", A. Vanagaičio; "Lietuviai išėiviai, į kovą", žodžiai kun. J. K. Miliausko, muzika C. Sasnausko; "Piauti linksma", A. Pociaus; "Tegu skamba mūsų dainos", J. P. Zemaitičio; "God Bless America", Irving Berlin; ir su visa publika sugiedojo Lietuvos himną.

Akompanavo artistė Ona Miliuskaitė.

Pažymėtina, kad jungtinis choras nebuvo gausingas, ypač tiktai mažai buvo vyriškų balsų. Mat, iš kitų rajonų žmonės Darbo Dieną, vyksta praleisti pas mus, o mūsų kiti vyksta į kitus rajonus.

Savaistrašio "Amerika" redaktoriaus Juozas B. Laučka iš Brooklyn pasakė gražią kalbą apie aktualiuosius tautos ir Amerikos lietuvių reikalus ir aukštai įvertino "Dainos" Draugijos pastangas surengti tokią šaunią Lietuvių Dieną.

Lietuvių Dieną rėmė ir asmeniai atsilankė šie dvasiškiai: kun. J. K. Miliuskas, kun. A. J. Sinkevičius, kun. J. Šupšinskas, kun. J. Kundreckas, kun. V. Šimkonis, kun. J. Savulis, kun. J. Andriuska ir kun. M. Ozalas.

PLYMOUTH

LRKSA 6-TOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

Įvyks rugsėjo 14 dieną tuoj po sumai bažnytinėje svetainėje. Malonėkite visi nariai dalyvauti. Sekr.

MIRĖ

A. A. TEOFILIUS FAUSTAS, gyv. 78 Oxford St., Lee Park, mirė rugsėjo 6-tą, palaidotas rugsėjo 9-tą iš Plymouth'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapuose. Paliko žmoną ir 9 vaikus. Laidojimu rūpinosi laidotuvių direktorius Ch League.

A. A. ANTANAS JATCINSKAS, 10 Wyoming St., Plains, palaidotas rugsėjo 9-tą iš Miners Mills Šv. Pranciškus parapijos kapuose.

PRIMARY BALSAVIMŲ DAVINIAI LUZERNE APSKRITYJE

Antradienį, rugsėjo 9-tą, įvykusiuose primary balsavimuose Luzerne apskrityje į svarbesnius ofisus išnominuoti reguliari didžiųjų partijų kandidatai:

Orphans Court teisėjo vieton — teisėjas Andrew Hourigan ir adv. John H. Bonin.

Common Pleas Court teisėjo vieton — teisėjas B. R. Jones ir J. Harold Flannery.

County Controller — rep. Robert M. Miller ir dem. Robert N. Bierly.

Prothonotary — rep. Henry Deitrich ir dem. Peter M. Margie.

Clerk of Courts — rep. Michael Yeosack ir dem. Harry J. Shaub.

Jury Commissioner — rep. Roger Howel ir dem. Patrick Finn.

John J. Reilly (dem.), vedęs lietuvių, gavo nominaciją Pittstono miesto majoro vieton.

Kiek spėjome patirti, iš lietuvių nominacijos laimėjo: Joseph W. Shergalis (republikonas) — Wilkes-Barre

mokyklų direktoriaus vieton.

Joseph Reckus (dem.) — Hanover Township mokyklų direktoriaus vieton.

LRKSA 57 kuopos sekretorius Vincas Stepulis — be opozicijos išnominuotas Ex-eter Justice of the peace.

LRKSA 61 kp. narys Jonas Seniūnas (rep.) — be opozicijos išnominuotas Duryea councilmono vieton.

LRKSA 34 kp. narys Antanas Brusokas (rep.) gavo nominaciją Kingstono boro councilmono vieton (iš 1 wardo).

Mykolas Stanaitis (dem.) — Wilkes-Barre Township taksų kolektoriaus vieton.

LRKSA 209 kp. narys Viktoras Kamarauskas (r.) gavo nominaciją Edwardsville mokyklų direktoriaus vieton.

Lietuvis Anthony Zack (dem.) gavo nominaciją Pittstono mokyklų direktoriaus vieton.

LRKSA 7 kp. narys Juozas Katkauskas (dem.) — Pittstono 4-to wardo aldermono vieton.

SUGAR NOTCH

JURGIO IR MARĖ NEVULIŲ JUBILIEJUS

Šių metų rugsėjo 1-mą Jurgis ir Marė Nevuliai minėjo sidabrinį (25 metų) vedybinio gyvenimo jubiliejų. Šv. Petro ir Povilo lietuvių bažnyčioje klebonas kun. J. Šupšinskas suteikė palaiminimą ir pasakė pritaikintą pamokslėlį. Po to atlaikė šv. Mišias. Prie visų trijų altorių degė žvakės. Po Mišių sugiedota "Te Deum Laudamus" ir buvo palaiminimas Švč. Sakramento.

Daug žmonių dalyvavo bažnyčioje ir bankiete. Buvo giminių ir pažįstamų iš Waterbury, Conn., New Britain, Ct., Naugatuck, Conn., Westfield, Mass., Shenandoah, Pa., Wilkes-Barre Nanticoke, Ashley, Glen Lyon, Sugar Notch.

Jubilieitai gavo daug sveikinimų ir dovanų net ir labai brangių (pinigais gavo apie \$45.00).

Jurgis Nevulis yra LRKSA 46 kuopos finansų raštininku (apie 13 metų), daug dirbęs draugijoje ir parapijos gerovei. Vakare į bankietę atsilankė ir klebonas kun. J. Šupšinskas. Visi linksmai praleido laiką dainuodami ir šokdami.

Jurgis ir Marė Nevuliai ilgai atmins savo sidabrinės vestuvės Buvs

PITTSTON

PERORGANIZUOTA SKRITULIŲ LYGA

Sv Vardo draugijos skritulių lyga persiorganizavo ir pradėjo 1941-1942 metų sezono žaidimus. Lygos prezidentu išrinktas Ed. Keen, vice prez. B. Agurkis, sekr. B. Reccski, išdalininku V. Griestartaitis.

Zaidimai vyks ketvirtadieniais, 9 vakaro, O'Briens Recreation, Avoca.

Komandų žaidėjų sąstatas taip išrodė: Grablick's Dairy — W. Reccski, W. Getson, F. Markowski, S. Grablick, G. Lucas, J. Matonis; Keen's Cafe — E. Keen, Dr. Hosker, P. Yakaitis, G. Cookey, J. Stack, A. Shultz, C. Bostis; Kizis's Undertakers — W. Griestartaitis, C. Kizis, B. Carey, A. Barnes, J. Smalenskas, A. Zack, Jr.; The Bottlers — J. Joneika, A. Stine, Sr., A. Bernoskie, F. Guss, J. Venskus, J. Bernoskie, A. Stine, Jr.; Banos' Cafe — P. Tuinylas, B. A.

POETO A. MIŠKINIO KALBA PER RADIJĄ

Rugpjūčio 17 d. poetas Antanas Miškinis kalbėjo per Kauno radiją tema "Mano Tėvynė". Menine forma, su įkvėpimu, jis atvaizdavo Lietuvą, kaip seną poetų ir dainininkų šalį, kur tykia Nemunas teka, ošia žali miškai, kur gražios svajonės ir graudi tikrovė. Pavasarį lietuviai dejavo, bet ar pasibaigė liūdesys rudenėlyje? Kadaiše Lietuvą valdė bajorai, gyvenę pilyse, išpuošose puikiais paveikslais ir freskomis. Jie tikėjosi mūsų žmonių ištautinti. Artojas dainavo liūdnas dainas, ieškodamas nuraminimo žaliuose miškuose ir žydinčiose lankose, o sūnūs ir dukterys būdavo ištremiami į tundras ir į Sibirą. Pagaliau Lietuvą atvadavo patys artojai ir pralaužė užvarą. Jų sūnūs, daktarai ir inžinieriai, grįžo į žaliuosius miškus ir į dainų tėvynę, pradėjo statyti miestus, asfaltuoti kelius, kurti naują gyvenimą. Ir dabar kasdien aidai lietuvių daina iš kalnų, miškų ir kalėjimų. "Mes pakilome, einame ir eisime. Būsime visi ties laukais, kaip ir kryžiais."

A. Miškinio paskaita truko 15 minučių. Po to, buvo sudainuota iš plokštelės "Kur bakažė samanota."

NEGRAŽINA ŪKIŲ

Iš Kauno patiriama, kad vokiečių įstaigos negražinančios savininkams apie 300 stambesnių ūkių, kuriuos bolševikai buvo nusavinę ir pavertę sovchozais (valstybiniais dvarais). Jiems valdyti vokiečių įstaigų esą paskirti specialiniai patikėtiniai (Treuhander). Tarp šių negražinamų dvarų yra, pav. Dr. P. Karvelio ir J. Norkaičio, buv. užsienių reikalų ministerijos ekonominio departamento direktoriaus.

PER KAUNO RADIJĄ TRANSLIUOJA PAMALDAS

Šventadieniais ir sekmdieniais per Kauno radiją transliuojamos pamaldos iš Bazilikos. Pamokslai ne-transliuojami. Chorą veda kun. Budreckas. Po pamaldų Arkikatedroje sugiedama maldelė "Salvam fac Republicam nostram, Domine".

PAGERBĖ MORTA MARKELIONIENĖ

Sekmadienį, rugsėjo 7, gimtadienio proga, buvo pagerbta LRKSA 34 kuopos narė Morta Markelionienė. Gimtadienio "surprise" partė iškėlė jos dukterė Betty pas pp. Czyhoskus.

Dalyvavo apie 40 asmenų, tarpe kurių muz. J. J. Šaučiūnas ir žinomas Wilkes-Barre biznieriū p. Vincas Mikellonis su žmona.

Mrs. Mikelionienė aplaikė iš dalyvių gražių dovanų.

Visi svečiai buvo pavaisinti skania vakariene ir gėrimais ir taria panelėi Bettei nuosirdų ačiū už pakvietimą.

MARTYNAS BIELIAUSKAS MIRĖ

Rugsėjo 2-rą Glen Alden anglies kompanijos kasykloje Nr. 19 kritęs akmuo sunkiai sužeidė Martyną Bieliauską, 54 metų, gyv. 220 East Main St., Glen Lyon. Nuvežtas Nanticoke steito ligoninėn mirė 7:30 P. M. Iškilmingos laidotuvės įvyko rugsėjo 6-tą iš Wanamie Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapuose. Paliko žmoną, 3 sūnus, 1 dukterį, 1 brolių ir 1 seserį.

PER KAUNO RADIJĄ TRANSLIUOJA PAMALDAS

Šventadieniais ir sekmdieniais per Kauno radiją transliuojamos pamaldos iš Bazilikos. Pamokslai ne-transliuojami. Chorą veda kun. Budreckas. Po pamaldų Arkikatedroje sugiedama maldelė "Salvam fac Republicam nostram, Domine".

AUKŠTESNIŲJŲ MOKYKLŲ DEPARTAMENTAS KAUNE PASKELBĖ APDARŠYTI MOKYKLŲ MOKYTOJAMS

Aukštesniųjų mokyklų departamentas Kaune paskelbė apie ruošiamus vokiečių kalbos kursus aukštesniųjų mokyklų mokytojams. Kursai truks apie 5-6 savaites. Baigieji kursai gaus atitinkamus pažymėjimus ir galės dėstyti vokiečių kalbą mokyklose.

PER KAUNO RADIJĄ LAIKĖ PASKAITĄ POETAS IR ŽURNALISTAS PETRAS BABICKAS

Per Kauno radiją laikė paskaitą poetas ir žurnalistas Petras Babickas. Jo paskaita buvo specialiai taikoma lietuvių jaunimui. Jaunimas buvo raginamas nenusiminti ir pasitikėti geresne ateitimi.

Stockholme pasimirė Belgijos ministeris Pabaltijo valstybės baronas de Selys-Fanson. Jis palaidotas Stockholmo katalikų kapinėse. Paskutinės pagarbos patikėti į gedulingas pamaldas atėjo ir Pabaltijo valstybių atstovai, kurių tarpe p. ministeris V. Gylis.

Kauno radijas paskelbė įsakymu visiems vežikams įregistruoti savo vežimus vokiečių teismo policijos biure. Už neįregistravimą grėsoma baudomis. Įsakymą pasirašė apskrities komisaras Kramer, S. A. Oberfereris.

A. A. SESUO M. DOLOROSA

(Katarina O'Braytytė)

Po ilgos ir sunkios ligos mirė sesuo M. Dolorosa rugsėjo 5 d., 1941, 9:00 val. vakare.

A. A. seselė gimė gegužės mėn. 18 d. 1891 m. Cleveland, Ohio. Duktė Mykolo ir Marijonos (Kazlauskaitės) O'Brayčių.

Istojo į vienuolyną 1911 m. iš Šv. Marijos parapijos Edwardsville, Pa Profesijos sidabrinį jubiliejų iškilmingai minėjo rugpjūčio 16 d., 1938 m.

Paliko nuliūdusius bendradarbes seseris, savo mylimą mamytę, sesutes: — Marijoną Valibienę, dr. Constance O'Britis, Florence Kuziekienę, Anelę, Teresę ir brolių Edwardą—Edwardsville, Pa., svainius, brolieneš, tetas, dėdes ir gimines.

Laidotuvės įvyko antradienį, rugsėjo 9 dieną. Gedulingos pamaldos prasidėjo 9:00 val. Šv. Kazimiero Seserų koplyčioje, 2601 W Marquette Road, Chicago, Illinois. Po pamaldų nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Šv. Kazimiero Seseris ir O'Brayčių Šeima

TIKRAI BESIRDIS AUTOMOBILISTAS

Rochester, N. Y. — Rugsėjo 5-tą "hit-run" automobilistas gatvėje užmušė Mrs. Cleo A. Brooks, 41 metų, ir W. F. Brady, 52 m. Matę įvykį sako Brook'so ir Brady kūnai buvo nuvilkti apie 100 pėdų.

Reik manyt, kad besirdis automobilistas bus surastas ir jam pasigailėjimo nebūsią.

Philadelphia, Pa. — Rugsėjo 4-tą nuo Delaware tilto įšoko upėn ir prigirė Mayer Seman, 23 metų. Jį neseniai dėl nesveikatos atleido iš armijos.

Vilniaus radifone, kiek galima spręsti iš balso, pranešėjo vietą užima poetas K. Inčiūra. Jis tas pareigas ėjo ir iki bolševikų okupacijos.

LEGAL NOTICE

SHERIFF'S SALE
Friday, October 3, 1941,
at 10 A. M.

By virtue of a writ of Fi Fa No. 140, October Term, 1941, issued out of the Court of Common Pleas of Luzerne County, to me directed, there will be exposed to public sale by vendue to the highest and best bidders, for cash, in Court Room No. 2, Court House, in the City of Wilkes-Barre, Luzerne County, Pennsylvania, on Friday, the 3rd day of October, 1941, at ten o'clock in the forenoon of the said day, all the right, title and interest of the defendants in and to the following described lot, piece or parcel of land, viz:—

All the surface of that piece of land in the City of Pittston, County of Luzerne and State of Pennsylvania, bounded and described as follows, to wit:

Beginning at the southerly intersection of Lots Nos. 58 and 56 on Broad Street as per map of the Pennsylvania Coal Company; thence along land of the said Company in a westerly direction 50 feet to Fear Street; thence in a Northerly direction along Fear Street 50 feet to a point; thence in an Easterly direction in line parallel with Broad Street aforesaid 50 feet to Lot No. 58 aforesaid; and thence in a southerly direction on a line parallel with Fear Street 50 feet to the place of beginning. Improved with a two story, single frame dwelling.

Seized and taken into execution at the suit of Miners Savings Bank of Pittston vs. Patrick Sweeney, Jr. and Bridget Sweeney, and will be sold by:
DALLAS C. SHOBERT,
M. J. & J. T. MULHALL, Attys.

REIKALINGI VYRAI

Mašinistai yra reikalingi Nacionalės Apsaugos industrijai. Mes lavinam vyarus mašinistų darbu ir jie gauna pastovius, gerai apmokamus darbus. Visi vyrai, interusuoti išsilavinimu bile darbu, kreipkitės į mus:
MILLER INSTITUTE
1313 Capouse Avenue
Scranton, Pa. Phone 3-9174

Seimininkės! Jeigu Jūs Norite Gaminti Gerus Valgius, Gėrimus ir Gerai Seimininkauti, Įsigykite Knygą

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIZIŪREJIMAS

Šioj knygoj yra nurodymai, kaip pagaminti visokias ariubas, mėsas, daržoves, kiaušienes, pyragus ir pyragaičius, pajus ir pudingus, žuvį, duoną, konservus, prezervus, paukštienas, prieskonius; kaip pagaminti vyną ir midų; ir kiti naudingi pasiskaitimai.

Kaina Vienas Doleris

Kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.